

limka[®]

INFORMAČNÝ MAGAZÍN MESTA LEVOČA

APRÍL 2025

levoča[®]

stiahnite si magazin
LIMKA v PDF cez QR Code

OBCHODNÉ CENTRUM
MADARAS
SPIŠSKÁ NOVÁ VES

Veľká noc v Madarase

KRESLENIE VEĽKONOČNÝCH VAJÍČOK

7. 4. 2025 AŽ 22. 4. 2025

**ZÚČASTNIŤ SA MÔŽEŠ
V NIEKOĽKÝCH JEDNODUCHÝCH KROKOCH:**

- 1. NAKRESLI VEĽKONOČNÉ VAJÍČKO NA PAPIER VEĽKOSTI A4**
- 2. VHOĎ SVOJU KRESBU DO 22. 4. 2025 DO URNY VO VEĽKONOČNOM KÚTIKU V OC MADARAS PRI KINE**
(NEZABUDNI NA ZADNÚ STRANU NAPÍSAŤ MENO A TELEFÓNNE ČÍSLO,
VĎAKA KTORÉMU MÔŽEME VÍTAZA KONTAKTOVAŤ)
- 3. VYBRANÉ KRESBY VYSTAVÍME VO VEĽKONOČNOM KÚTIKU A NA FACEBOOKU
KRESBA S NAJVÄČŠÍM POČTOM „PÁČI SA MI TO“ NA FACEBOOKU
DO 29. 4. 2025 VYHRÁ BALÍČEK DETSKÝCH HRAČIEK**

VÍTAZA S NAJVÄČŠÍM POČTOM „PÁČI SA MI TO“ VYHLÁSIME 30. 4. 2025

SÚŤAŽIACI SA ZAPOJENÍM DO SÚŤAŽE SÚHLASIA SO SPRACOVANÍM
OSOBNÝCH ÚDAJOV.

@ocmadaras   ocmadaras.sk

OBSAH

str. 3

Miesto v mojom meste

str. 4 - 6

Školská spôsobilosť:
Je vaše dieťa pripravené na školu?

str. 7

Zápisy detí do materských škôl
na školský rok 2025/2026

str. 8 - 10

Komunita Urban Belltower
je živý organizmus

str. 10

NADÁCIA AGEL podporila seniorov
v Levoči petangovým ihriskom

str. 12 - 13

Chovateľská prehliadka trofejí v Levoči
je jednou z najreprezentatívnejších
na Slovensku

str. 13

12 chuť Levoče
Veľkonočná hrudka

str. 14

SPORT

str. 14

Informácie TSML

str. 16 - 17

Donatellova mramorová busta
Cecílie Gonzagy v Levoči

str. 18 - 19

Kultúra v Levoči

str. 20 - 21

Program knižnice Jána Henkela v Levoči

str. 22 - 23

Zariadenie domov levočských
mešťanov v 16. a 17. storočí

str. 24

Miestne občianske a preventívne služby
tvoria bezpečnejšie a súdržnejšie mesto

str. 30

Poklady múzejných depozitárov
Košíckí mučeníci

str. 32

Program Kina Úsmev v Levoči

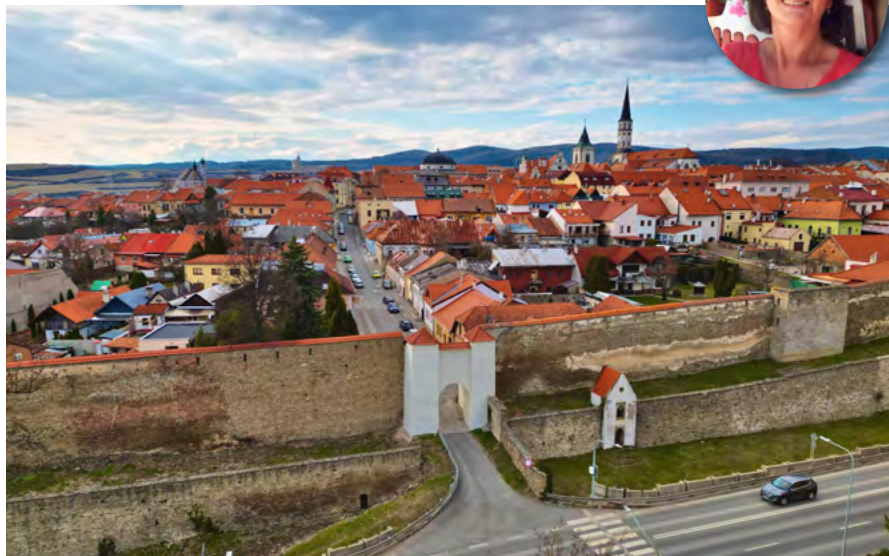
Fotografia na obálke

Autor: Peter Župník

Miesto v mojom meste

Po sérii respondentov z radov poslancov mestského zastupiteľstva prichádzame s rovnakou otázkou k pracovníkom školských zariadení so zriaďovateľskou pôsobnosťou Mesta Levoča.

Pani PaedDr. Anna Bineková, riaditeľka a učiteľka Materskej školy na Železničnom rádku č. 3, sa 41 rokov venuje výchove a vzdelávaniu detí. Pôsobila v materských školách a základných školách, neskôr pracovala 18 rokov na oddeleniach školstva mestského aj okresného úradu a potom sa opäť vrátila k najmenším deťom.

„Som rodená Levočanka. Celý život - okrem dvoch rokov, keď som po maturite dostala miesto učiteľky v materskej škole v Liptovskom Jáne - žijem v Levoči.

Mojou srdcovkou je Mariánska hora, kam som chodievala so svojou mamkou ešte ako maličké dievčatko. Cesty na kopec som sa veľmi bála, lebo pod Mariánskou horou bol malý domček, kde bývali starkí a chovali kozy, ktoré vždy na okoloidúcich skákali. Prešlo niekoľko rokov, starkí zomreli, domček zbúrali. Vznikla krásna aleja, ktorou sa dostaneme hore k bazilike. Je to naozaj krásne miesto, oáza pokoja na načerpanie síl, novej energie a na stretnutie s Pannou Máriou. Dnes tam často chodievam so svojím vnukom.

Bývam blízko pri námestí. Niekedy si človek v zhone neuvedomí krásu pamiatok a námestia. Levoča je najkrajšie mesto - poviem si najmä pri podvečerných prechádzkach. Krása a ticho... dve vizity, ktoré zadržujú dych.

Milí Levočania, čitatelia Limky, držíte v rukách vzácne aprílové číslo nášho mesačníka. Nie je to zmeneným grafickým dizajnom, ani novým obsahom veľkonočného čísla.

Výnimočnou je titulka magazínu zobrazujúca najnovší cenný objav autorstva portrétnej busty z depozitára SNM - Spišského múzea v Levoči Cecílie Gonzagy. Odborný umelecko-historický výskum totiž autorstvo s veľkou pravdepodobnosťou pripisuje slávnemu talianskemu sochárovi a architektovi, predstaviteľovi výtvarného umenia ranej renesancie Donatellovi.

Rovnako naša reportáž dostala prednostné miesto na vnútornej farebnej dvojstrane mesačníka, aby sme si mohli vychutnať krásne zábery fotografa Petra Župníka, kým dostaneme možnosť prezrieť si unikátnu bustu naživo. Predstavitelia SNM - Spišského múzea v Levoči avizujú, že by to mohlo byť už na jeseň pri príležitosti 50. výročia získania tohto exponátu do zbierkového fondu tunajšieho múzea.

Veľmi sa na túto svetovú príležitosť tešíme, zatiaľ si v tejto Limke vychutnáme prvé zverejnené informácie o exponáte, za ktorým, ako sa píše v reportáži, príde do Levoče celý kultúrny svet.

redakcia

Informačný magazín mesta Levoča LIMKA. Vydávané a rozširované na území mesta Levoča. Vychádza jedenkrát mesačne, k 1. dňu v príslušnom mesiaci. **Vydáva:** Mesto Levoča, Námestie Majstra Pavla č. 4, 054 01 Levoča, IČO: 00329321. Ročník X., číslo 4. NEPREDAJNÉ. Náklad: 4400 kusov. EV 5295/15, ISSN 2453-7055. **Grafická úprava a sadzba:** Bc. Vladimír Malák. **Inzercia:** Mesto Levoča. **Tlač:** ProfiPrint, s.r.o., Levoča. **Redakčná uzávierka 20. deň v kalendárnom mesiaci.** V prípade, ak deň redakčnej uzávierky LIMKY pripadne na sobotu, nedeľu, sviatok alebo deň pracovného pokoja, posledným dňom na dodanie podkladov je najbližší pracovný deň. Nevyžiadané materiály a fotografie nevraciam. Vydavateľ si vyhradzuje právo na úpravu, skrátenie, prípadne na neuverejnenie príspevku. Vydavateľ nezodpovedá za obsah doručenej inzercie. **Zodpovedný redaktor:** JUDr. Pavol Papcun. **Výkonný redaktor:** Bc. Vladimír Malák. **Jazyková korektúra:** Eva Malíšková. **Redakčná rada:** Mgr. Anna Babicová, Mgr. Kamil Tomaškovič, Bc. Vladimír Malák, Mgr. Eva Malíšková, PhD. **Adresa redakcie:** Mesto Levoča, Námestie Majstra Pavla č. 4, 054 01 Levoča. Tel.: 053 451 2467. Príspevky posielajte na adresu: limka@levoca.sk. Za prípadné tlačové chyby sa ospravedľujeme. Informácie pre dotknutú osobu o prevádzkovateľovi a spracúvaní osobných údajov sa nachádzajú na webovom sídle mesta Levoča www.levoca.eu/gdpr.pdf alebo ich možno získať na mailovej adrese zodpovednaosoba@levoca.sk a telefónnom čísle 0911 617 444.

Školská spôsobilosť: Je vaše dieťa pripravené na školu?

Predškolačkov čaká zápis do školy, no ako zistiť, či sú na to naozaj pripravení? **Centrum poradenstva a prevencie v Levoči pomáha rodičom overiť školskú spôsobilosť detí** – od jazykových a kognitívnych schopností až po sociálnu zrelosť. V rozhovore s riaditeľkou centra Alenou Leščákovou sa dozvieme, aké predpoklady by mal mať budúci prvák a ako mu pomôcť zvládnuť tento dôležitý krok.

Vaše Centrum poradenstva a prevencie v Levoči pôsobí v našom meste už viac ako 25 rokov. Čomu sa v centre venujete?

Centrum poradenstva a prevencie je školským zariadením. Vykonávame odborné činnosti, ako sú poradenská, psychologická, pedagogická, špeciálno-pedagogická, logopedická, liečebno-pedagogická a sociálno-pedagogická činnosť. Naše aktivity sú zamerané na optimalizáciu výchovno-vzdelávacieho, psychického, sociálneho a kariérneho vývinu detí od narodenia až po ukončenie prípravy na povolanie. V našom centre pracujú psychológovia, špeciálni pedagógovia, logopédi, sociálni pedagógovia a kariérni poradcovia. Všetky naše odborné činnosti sú poskytované bezplatne.

Pracujete primárne s jednotlivcami, alebo spolupracujete aj so školami?

Prioritne sa zameriavame na deti a žiakov materských, základných a stredných škôl. S materskými školami spolupracujeme najmä v predškolských triedach, kde realizujeme depistáže a diagnostiku narušených komunikačných schopností. Sledujeme, u ktorých detí sa objavujú poruchy vo vývine reči. Venujeme sa aj odbornej logopedickej starostlivosti, ktorá prebieha buď priamo v materskej škole, alebo v našom centre, v závislosti od závažnosti diagnózy. Ďalej vykonávame depistáže školskej spôsobilosti. Tie prebiehajú na základe slobodného rozhodnutia rodiča a výberu centra. Realizujeme aj preventívne programy pre materské školy, ako napríklad **Zippyho kamaráti**.

Môže centrum navštíviť iba rodič s dieťaťom, ak sa potrebuje poradiť?

Centrum poradenstva a prevencie môže navštíviť každý rodič, ktorý potrebuje konzultáciu, môže sa objednať k odborníkovi, s ktorým chce svoj problém vyriešiť a vyzobrať sa. Všetky kontakty sú zverejnené na našej webstránke www.cpaplevoča.sk.

V marci až máji sa realizujú u predškolačkov testy školskej spôsobilosti?

Áno, predškolačkov čaká zápis do prvého ročníka, ktorému predchádza overenie školskej spôsobilosti. Ide o súhrn psychických, fyzických a sociálnych schopností, ktoré dieťaťu umožňujú stať sa žiakom a úspešne absolvovať výchovno-vzdelávací program základnej školy. Dieťa, ktoré absolvovalo materskú školu, by malo disponovať štandardnými charakteristikami školskej spôsobilosti, ktoré sú konkretizované vo vzdelávacích štandardoch.

Často sa zamieňa pojem školská spôsobilosť s pojmami školská zrelosť a školská pripravenosť. Školská spôsobilosť je však nadradeným pojmom, pričom školská zrelosť a pripravenosť predstavujú jej jednotlivé oblasti.

Aké základné predpoklady by malo spĺňať dieťa pred nástupom do základnej školy?

Každé dieťa, ktoré k 31. augustu daného kalendárneho roka dosiahne vek 6 rokov, sa zúčastňuje zápisu do 1. ročníka základnej školy. Malo by disponovať primeranou úrovňou telesného vývinu – malo by byť primerane vysoké, zdatné a malo by mať dobrý zdravotný stav.

Dôležitá je aj primeraná schopnosť kognitívnych funkcií, ako sú pozornosť, myslenie, pamäť a dobrá práceschopnosť. Dieťa by malo mať rozvinuté pracovné predpoklady a návyky – malo by vedieť správne držať ceruzku, maľovať, prejavovať záujem o kreslenie, písanie a rôzne kreatívne činnosti. Pri týchto aktivitách by malo zotrvať od začiatku do konca bez potreby upozorňovania.

Ďalším predpokladom je zrelosť osobnosti, najmä v oblasti emocionálno-sociálnej a vôľovej. Dieťa by malo byť dobre adaptované v materskej škole, zvládať odlúčenie od rodičov a samostatne sa zapojiť do aktivít, byť zvedavé a chcieť sa učiť a získavať nové vedomosti. Nemalo by sa opakovane pýtať na rodiča, ani reagovať extrémnymi emoci-

onálnymi výbuchmi.

Samozrejmosťou je zvládnutie záťažovej situácie, akou je aj samotné overenie školskej spôsobilosti.

Zdá sa, že pripravenosť detí do školy zahŕňa veľký komplex schopností a zručností. Väčšina predškolačkov to všetko zvláda?

Materské školy v levočskom okrese majú vynikajúce učiteľky. Keď školy navštevujeme, vidíme, aké perfektné zážitkové a edukačné aktivity s deťmi realizujú. Dieťa, ktoré pravidelne navštevuje materskú školu, nemá žiadne výrazné oslabenia a prejavuje záujem o učenie, naučí sa všetko potrebné. Ak má zároveň podporu v domácom prostredí, všetky spomínané schopnosti sa prirodzene rozvíjajú ďalej, a tak je primerane pripravené na nástup do školy.

V súčasnosti sa zmenil zákon a začalo platiť povinné predprimárne vzdelávanie pre deti od veku 4 rokov. Doteraz to platilo pre deti od 5 rokov. Je to dostatočný čas na prípravu na školu?

Myslím si, že áno. V tejto súvislosti však musíme spomenúť aj deti zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktorých rodným jazykom je rómsky jazyk. U takýchto detí môžeme predpokladať, že ich rečové schopnosti a porozumenie slovenskému jazyku môžu byť oslabené, čo môže skomplikovať zvládnutie učiva v 1. ročníku základnej školy. Preto by som odporúčala, aby tieto deti pravidelne navštevovali materskú školu už od 3. roku veku, kde sa môžu prirodzene naučiť spisovný slovenský jazyk. Takto ľahšie prekonajú prvé ťažkosti a rečovú bariéru, ktorá ich v 1. ročníku čaká. Práve tieto jazykové bariéry môžu byť dôvodom ich prípadnej neúspešnosti v škole.

Majorita si často neuvedomuje, že slovenský jazyk nie je u Rómov materinským jazykom.

Áno, stačí si predstaviť, ako by sme sa my

- **Pamäťové schopnosti** – či si dieťa pamätá jednoduchú riekanku alebo pesničku.
- **Rečové a vyjadrovacie schopnosti** – dosiahnutá úroveň vyslovovania jednotlivých hlások, opísanie obrázka alebo zážitku, bežná komunikácia v rámci rozhovoru.

Cieľom testov je zistiť, ako je dieťa pripravené na školu a v ktorých oblastiach by bolo vhodné sa ešte zlepšiť.

Testovanie školskej spôsobilosti je jednorazová záležitosť alebo sa môže aj opakovať?

S učiteľkami v materských školách spolupracujeme dlhodobo, už od prvých mesiacov školského roka. Sledujeme predškolákov, aby sme identifikovali deti, ktoré sú rizikové a majú nerovnomerný vývin v určitých oblastiach. S týmito deťmi učiteľky pracujú intenzívnejšie a cielene rozvíjajú schopnosti, v ktorých deti zaostávajú.

Ako dlho možno posúvať nástup do základnej školy, ak dieťa nie je školsky spôsobilé vo veku 6 rokov?

Existuje viacero možností, ktoré si rodič môže vybrať.

- **Pokračovanie v plnení povinného predprimárneho vzdelávania** – Ak dieťa nie je dostatočne pripravené na nástup do školy, legislatíva umožňuje pokračovanie v plnení povinného predprimárneho vzdelávania, ktoré je známe ako odklad. V takomto prípade je potrebné vyjadrenie centra poradenstva a prevencie a odporúčanie detského lekára.
- **Prípravný ročník** – Ak má dieťa špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby (najčastejšie ide o narušenú komunikačnú schopnosť), môže byť zaradené do prípravného ročníka pri špeciálnych školách pre deti so zdravotným znevýhodnením. Dieťa je prijaté na základe diagnózy stanovenej centrom poradenstva a odporúčaním detského lekára.
- **Úvodný ročník** – Ide o možnosť pre deti, ktoré nie sú spôsobilé a neplnia si pokračovanie v plnení povinného predprimárneho vzdelávania v MŠ. Úvodné ročníky sú zriaďované v bežných základných školách. V tomto prípade sa vyžaduje odborné vyjadrenie od klinického psychológa, detského lekára alebo centra poradenstva a prevencie.

Stáva sa, že rodičia sami žiadajú ešte rok počkať, ak majú pochybnosti o pripravenosti dieťaťa, aj keď je podľa odborníkov pripravené. Na druhej strane, niekedy rodič

cítili, ak by sme ako deti nastúpili do školy, kde sa hovorí cudzím jazykom. Zvládnuť učenie v slovenskom jazyku je pre rómske deti veľmi náročné, a preto na to treba prihliadať.

Aké sú najčastejšie problémy, s ktorými sa stretávate pri posudzovaní školskej spôsobilosti?

Stále platí, že každé dieťa je individuálne. Najčastejšie problémy pozorujeme v oblasti rečových schopností. Stúpa nám počet detí s nesprávnou výslovnosťou aj najjednoduchších hlások, ako je napr. K, G, V, F.

Ďalším problémom je menej rozvinutá jemná motorika a grafomotorika – deti sú menej obratné, majú nesprávny úchop ceruzky. Často sa stretávame aj s nedostatočne rozvinutým zrakovým vnímaním – deti si nevnímajú rozdiely medzi obrázkami a majú sklón učiť sa veci mechanicky, bez hlbšieho pochopenia.

Problémom môže byť aj slabé praktické využitie nadobudnutých vedomostí. Niektoré deti nevedia správne určiť počet predmetov, všetko musia počítať jednotlivo, čo poukazuje na nerozvinuté matematické predstavy. Rovnako môžu zaostávať vo vnímaní priestoru alebo majú menej rozvinutú pamäť – a to nielen zrakovú a sluchovú, ale aj motorickú.

Problémom býva aj sociálna nepripravenosť – niektoré deti sú veľmi nepozorné, ostýchavé, boja sa odpovedať, nechcú ko-

munikovať s cudzím človekom a skrývajú sa za rodičov. Niekedy sledujú, ako odpovedajú ich kamaráti, a nechcú odpovedať samostatne.

Ďalšou skupinou sú deti, ktoré ťažšie zvládajú neúspech – ak sa im niečo nepodarí, ľahko sa rozplačú a neskôr reagujú ľahostajnosťou alebo agresivitou.

Tieto faktory je dôležité sledovať, aby sme vedeli, akým spôsobom dieťa podporiť a pripraviť na úspešný nástup do základnej školy.

Ako vyzerajú testy školskej spôsobilosti?

Overenie školskej spôsobilosti prebieha formou krátkeho rozhovoru a jednoduchých skúšok. Otázky, ktoré deťom kladieme, vychádzajú priamo zo školského vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie. Deti preto neprekvapíme ničím, čo by sa v materskej škole neučili.

Pýtame sa ich na:

- **Základné vedomosti o sebe** – meno, priezvisko, vek, kde býva.
- **Priestorovú a pravo-ľavú orientáciu** – napríklad, kde je vpravo a vľavo, čo je hore a dole.
- **Matematické schopnosti** – pomenovanie geometrických tvarov, poznávanie čísel, číselné rady, určenie počtu predmetov, jednoduché počítanie.
- **Grafomotorické zručnosti** – sledujeme, ako dieťa drží ceruzku, ako kreslí, či má správny úchop.

trvá na nástupe do školy, aj keď odborné stanovisko odporúča odklad. V takýchto prípadoch je dôležité, aby rodič dôveroval odborníkom, ktorí posudzujú pripravenosť komplexne.

Prečo niektoré dieťa v 6 rokoch je škol-sky spôsobilé, a iné nie?

Pripravenosť dieťaťa na školu ovplyvňuje množstvo faktorov: **Vyzretosť nervovej sústavy** – Každé dieťa sa vyvíja individuálne. **Podnetnosť prostredia** – Deti, ktoré vyrastajú v prostredí bohatom na podnety, dosahujú školskú spôsobilosť prirodzene.

Podpora rodiny – Ak rodina dieťa podporuje a vedie ho k samostatnosti, má lepšie predpoklady na úspešný štart v škole. **Pravidelná návšteva predškolského zariadenia** – Pravidelná dochádzka do materskej školy je základom správneho vývoja.

Rodinné situácie – Operácie, úmrtie v rodine, sťahovanie sa alebo rozvod rodičov môžu negatívne ovplyvniť pripravenosť dieťaťa na školu.

Ak sa dieťa stretlo s vyššie uvedenou náročnou situáciou, je vhodné zabezpečiť, aby pokračovalo v predprimárnom vzdelávaní a nezažívalo zbytočný stres v prvom ročníku.

Je overenie školskej spôsobilosti povinné?

Overenie školskej spôsobilosti nie je legislatívne povinné, ale my ho veľmi odporúčame. Je to zároveň spätná väzba pre materské školy o tom, ako úspešne plnia školský vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie a ako sa venujú príprave detí na školu.

Ak centrum po overení školskej spôsobilosti vydá správu, že dieťa je pripravené, je to

potvrdenie kvalitnej prípravy. Spravidla len minimum detí pokračuje v povinnom predprimárnom vzdelávaní kvôli nedostatočnej pripravenosti.

Čo by ste odkázali rodičom?

Rodičom by som chcela odkázať, aby sa testovania školskej spôsobilosti nebáli. Ak rodič pozoruje, že dieťa má primerané sebavedomie, je zvedavé, je schopné konať s určitým cieľom, dokončí úlohu, dokáže sa ovládať a prispôsobovať, spolupracuje s ostatnými deťmi, je primerane komunikatívne a akceptuje názory a pokyny ostatných, je pripravené a obavy rodičov sú neopodstatnené.

Zhovárala sa

Vladimíra Novotná Čajová.

Autor fotky: Alex P (www.pexels.com)

Z ČINNOSTI MESTSKEJ POLÍCIE V FEBRUÁRI 2025

Dňa 5. 2. 2025 v čase o 17.00 hod. prevzala hliadka MsP od poctivého nálezcu nájdený notebook na Nám. Majstra Pavla. Následne o 17.20 hod. hliadka notebook odovzdala majiteľovi, ktorý prišiel stratu nahlásiť na oddelenie MsP.

Dňa 10. 2. 2025 v čase o 13.30 hod. poskytla hliadka MsP súčinnosť príslušníkom HaZZ pri hasení požiaru v lokalite Nad tehelnou.

Dňa 10. 2. 2025 v čase o 18.30 hod. bola hliadka MsP požiadaná o súčinnosť pri hľadaní ušlého pacienta z interného oddelenia Nemocnice Agel v Levoči.

Dňa 13. 2. 2025 prijala Mestská polícia oznámenie o uhynutej líške na Kežmarskej ceste. Hliadka oznámenie preverila a požiadala miestne poľovnícke združenie o odstránenie uhynutého zvieratá.

Dňa 14. 2. 2025 v čase o 18.49 hod. bola hliadka MsP operátorkou tiesňovej linky záchranej zdravotnej služby 155 požiadaná o výjazd s AED defibrilátorom k žene v bezvedomí v Bazilike sv. Jakuba na Námestí Majstra Pavla. Hliadka po príchode na uvedené miesto poskytla žene v bezvedomí prvú pomoc a vykonávala masáž srdca až do príchodu posádky RZP.

Dňa 28. 2. 2025 v čase o 16.30 hod. poskytla hliadka MsP súčinnosť príslušníkom OOPZ a HaZZ pri regulovaní dopravy po dopravnej nehode na Ulici J. Francisciho.

Ďakujeme za spoluprácu pozorným občanom.

limka
rozhovory

VYBRANÉ ČLÁNKY SI MÔŽETE VYPOČUŤ AJ AKO PODCAST S NÁZVOM LIMKA – ROZHOVORY. NÁJDETE ICH NA WEBE MESTA, SPOTIFY, YOUTUBE, GOOGLE A APPLE PODCASTS.

POHOTOVOSTNÉ LEKÁRNE
ROZPIS SLUŽIEB APRÍL 2025 OKRES LEVOČA

18. 4. 2025	
8.00 - 20.00	Lekáreň SOPHUS
21. 4. 2025	
8.00 - 20.00	ZELENÁ LEKÁREŇ

Lekárne, ktoré zabezpečujú lekárenskú starostlivosť v rámci prevádzkových hodín počas pracovných dní, soboty a nedele:

8.00 - 20.00	Lekáreň Dr. Max (Pri podkove 7)
8.00 - 20.00	Lekáreň Dr. Max (Predmestie 3)

Lekáreň Dr. Max
(Predmestie 3)
tel. 0901 961 396

Lekáreň SOPHUS
(Kukučínova 3, 05401 Levoča)
tel. 0904 763 182

Lekáreň Dr. Max
(Pri podkove 7)
tel. 0901 961 267

ZELENÁ LEKÁREŇ
(Železničný riadok 1219/2)
tel. 053/451 02 22

ZÁPISY DETÍ DO MATERSKÝCH ŠKÔL NA ŠKOLSKÝ ROK 2025/2026

**Materská škola,
Ulica Gašpara Haina 1237/36,
Levoča**

**5. 5. 2025 a 6. 5. 2025
od 8.00 hod. do 13.00 hod.
v priestoroch MŠ
(hospodársky pavilón)**

BLIŽSIE INFORMÁCIE
mshaina.edupage.org

**Materská škola,
Ulica Jána Francisciho 1674/8,
Levoča**

**5. 5. 2025 a 6. 5. 2025
od 8.00 hod. do 13.00 hod.
v priestoroch MŠ
(hospodársky pavilón)**

BLIŽSIE INFORMÁCIE
msfrancisciho.edupage.org

**Materská škola,
Ulica Gustáva Hermanna 225/9,
Levoča**

**5. 5. 2025 a 6. 5. 2025
od 9.00 hod. do 15.00 hod.
v budove MŠ**

BLIŽSIE INFORMÁCIE
mshermana.edupage.org

**Materská škola,
Ul. Železničný riadok 3,
Levoča**

**5. 5. 2025 a 6. 5. 2025
od 8.00 hod. do 13.00 hod.
v priestoroch MŠ**

BLIŽSIE INFORMÁCIE
mszeleznicnyriadok.edupage.org

**MŠ Predmestie 832/26,
Levoča a Elokované pracovisko
Levočské Lúky 3**

**5. 5. 2025 a 6. 5. 2025
od 8.00 hod. do 13.00 hod.
v priestoroch MŠ a EP**

BLIŽSIE INFORMÁCIE
mspredmestie.edupage.org
mslucky.edupage.org

**Špeciálna materská škola,
Kláštorská 24/a,
Levoča**

**od 2. mája do 30. mája 2025
(8.00 hod. - 14.00 hod.)
v priestoroch MŠ**

BLIŽSIE INFORMÁCIE
ssjvile.edupage.org

Podmienky prijatia vyplývajú zo zákona č. 276/2023 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 § 59 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a vyhlášky MŠ SR č. 541/2021 Z.z. o materskej škole.

Spojená škola internátna, Námestie Š. Kluberta 2, Levoča

Milí rodičia budúcich prváčikov!

Máte dieťa so špeciálnymi vzdelávacími potrebami a obávate sa, ako zvládne rolu školáka? Prídte k nám na zápis do 1. ročníka od 1. 4. do 16. 4. 2025, prípadne mu pomôžte dozrieť zápisom do prípravného ročníka.

ČO PONÚKAME?

Obsah vzdelávania sa nelíši od vzdelávacích programov bežných základných škôl pre intaktných žiakov, ale metódy sú prispôbené žiakom so zrakovým postihnutím (slabozrakým a nevidiacim), žiakom s poruchami reči alebo poruchami učenia.

V triedach sa vzdeláva nižší počet žiakov (max. 8 - 10) pod vedením špeciálnych pedagógov.

Súčasťou vyučovacieho procesu sú zážitkové hodiny, tematické dni, besedy a exkurzie. V rámci učebného plánu nechýbajú predmety špeciálno-pedagogickej podpory, napr. individuálna logopedická intervencia, priestorová orientácia, individuálne tyflopédické cvičenia. Ponúkame terapiu EEG-biofeedback, kyslíkovú terapiu, canisterapiu, arteterapiu.

V škole pracuje školský podporný tím. Služby odborníkov dostanete na jednom mieste (tyflopédi, logopedičky, školská psychologička, školská zdravotná sestra, sociálna pracovníčka).

V popoludňajších hodinách môže dieťa tráviť čas v školskom klube detí.

Žiakom zo vzdialenejších okresov ponúkame ubytovanie v internáte rodinného typu.

V našej škole poskytujeme vzdelávanie v organizačných zložkách:

- **ZŠ pre žiakov so zrakovým postihnutím**
- **ZŠ pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou**
- **Špeciálna základná škola pre žiakov so zrakovým postihnutím** vzdelávaným vo variante A, B, C (aj v kombinácii s telesným postihnutím).

Bližšie informácie na tel. čísle **053/4512395** alebo na stránke www.skola.nevidiaci.sk, kde si pomocou 3D vizualizácie môžete pozrieť, ako to v našej škole vyzerá. Sme aj na facebooku.

Tešíme sa na spoluprácu s Vami a Vašími deťmi.

**FÍHA tralala
PESNIČKOVÁ
ovko ŠOU
S FÍHOU**

**13. 4. 2025 o 16.00
KINO ÚSMEV LEVOČA**

Predpredaj vstupeniek v Informačnej kancelárii mesta Levoča, Námestie Majstra Pavla 58, t.č. 053 451 3763
a online v sieti ticketportal.sk

Komunita Urban Belltower je živý organizmus

Rubriku Komunita/Zájmy po viac ako dvojročnom intenzívnom napĺňaní a predstavovaní komunitného života nášho mesta ďalej priebežne dopĺňame. Apríl vám priblíži veľmi voľnú – v zmysle počtu členov – komunitu priaznivcov mestského umenia, umenia v meste, zoskupenie s názvom Urban Belltower.

Čo toto slovo znamená a kto je hybnou silou zoskupenia? To boli prvé dve otázky položené Eve Chaluppeckej, ktorá prostredníctvom Urbanu pomáha realizovať množstvo krásnych nápadov a ideí a prinášať spolu s ďalšími fanúšikmi mestského umenia do Levoče mnoho inšpirácií z iných veľkých miest. Keďže je súčasťou organizačného tímu každého podujatia, otázky smerujú tej správnej osobe.

Celkom prirodzene chceme poznať význam slov Urban Belltower aj to, kto stál za myšlienkou vzniku tohto občianskeho združenia.

E. Ch.: „Neexistuje formálne jadro Urbanu. Existuje niekoľko ľudí, ktorí spolupracujú dlhodobo a mnoho ľudí, ktorí prichádzajú a odchádzajú. Organizačne a logisticky sme na začiatku boli traja, Rea, Palí a ja. Umeleckých kreatívov každého druhu, skvelých talentovaných ľudí, sa u nás premlelo veľmi veľa. To dáva komunite fanúšikov a priaznivcov street artu a urban artu veľkú dynamiku a najmä rôznorodosť - priestorovú, autorskú aj umeleckú, ale pritom vždy vo forme mestského umenia. Ťažké je niekoho menovať, a pritom z toho množstva ľudí nikoho nevynechať. Jednoducho sa na seba napojili kompatibilní ľudia s rovnakým cítením, umeleckým citom pre mestský vibe, pulz mesta a jeho umenie, mnohí odišli a momentálne žijú v zahraničí, mnohí sú s nami, lebo sa zo zahraničia vrátili, niekoľkých sme mali pri sebe od začiatku, a pritom sme o nich nevedeli, niektorí sa ozvali sami, ale hlavne:

Urban Belltower nie sú jednotlivé podujatia, to sú ľudia, s ktorými sa tieto podujatia robia.

Od roku 2019, prvý rok alebo dva fungoval Urban bez toho, aby bol občianskym združením. Prvou aktivitou bola výstava, ktorá bola plánovaná ako jednorazový počin, bez zámeru pokračovať. Oslovili sme prvého writera, on priviedol druhého, ten poznal ďalších a ďalšie, vznikol koncept a názov výstavy... A keďže sa už na tú prvú výstavu nabalilo veľa umelecky a kultúrne tvorivých ľudí, prirodzene, pokračovalo sa preto ďalšími eventmi a výstavami.

Dôležité je povedať, že hlavným zámerom všetkých aktivít je odtabuizovať street art a urban art a dostať ich do povedomia širokej verejnosti. Dostať z nich preč stigma chuligánstva, objasniť, kadiaľ vedie hranica medzi vandalizmom a umeleckou tvorbou.“

Do mesta, teda do jeho centra v priamom aj prenesenom zmysle, tak prišla nová societa mladých ľudí, vaše umenie si získalo iné, nové publikum, hoci oslovilo aj ľudí, ktorí majú radi umenie vo všeobecnosti.

E. Ch.: „Áno, určite, ale našou pointou je

podpora mestského umenia. Aj názov je cieľný: je o umení mesta, mestských športoch – akými sú towerrunning, beh na vežu, skejtbording, tanec... cieľom je aj zadefinovať mesto. Levoča nie je mesto, ktoré vzniklo rozširovaním dedinky. Bola mestom od začiatku. Nie hneď veľkomestom, ale mestom, ktorým stále je. Levoča bola definovaná obliekaním, hudbou, vo výtvarnej tvorbe... to celkové umelecké nastavenie bolo iné. Folklorne a mestské elementy sa vždy dopĺňali, ale mestské štýly sú rovnako tradičné.

Uchovávanie folklórnych zvykov je dôležité, ale kultúrne tradície mesta sú iné ako na dedine. Prijímaním obyvateľstva z vidieka sa môže strácať vnímanie rozdielov medzi vidieckym a mestským, ale rozdiel medzi týmito druhmi umenia vždy bol.“

Máme vysvetlenú časť názvu Urban. Odkiaľ prišla do pomenovania časť Bel-tower?

E. Ch.: „Mali sme vyhladnuté miesto v strede námestia, ktoré bolo opustené a využívalo sa ako sklad s mnohoročným neporiadkom. V historickej zvonici vedľa radnice niekedy fungoval obchod alebo čosi podobné. Hľadali sme kompetentných ľudí, ktorí mali odtiaľ kľúče, priestor sme vypratali a urobili tam prvú výstavu **1k Faces**. Hovorili sme si *neobčianske nezdrúženie*, lebo naozaj išlo o voľné zoskupenie mnohých vystavujúcich umelcov, všetky naše aktivity sú dobrovoľnícke.“

Po troch veľkých letných kolektívnych výstavách vo zvonici a mnohých sólových autorských, sme po uzatvorení radnice a zvonice kvôli rekonštrukcii pokračovali tvorbou graffiti na čierne fólie okolo stavebného ohradenia. Hoci táto inštalácia mala kvôli veternému počasiu kratšiu životnosť, mala veľmi dobrú odozvu.“

Veľkou kolektívnou prácou bol aj podchod, náš jediný, ktorému dva graffiti a murálové eventy vdýchli nový život a ducha.

Po relatívne krátkom období má OZ pod svojimi krídlami mimoriadne pestrý dia-pazón podujatí. Podme ich postupne predstaviť.

E. Ch.: „Áno, všetky podujatia, ktoré robíme, patria do urban artu a street artu. Aj naše ekologické aktivity sú z kategórie Príroda v meste. Napríklad, príroda v meste sa týka trávnikov, nie lúk. Je teda presne obsahovo vymedzená.“

Našou najdlhšou a najväčšou kampaňou je určite eLEJ v máji nekosí. Je o novom režime kosenia mestských plôch, priateľskejšom k živočíchom, rastlinám aj k ľuďom a je populárna naprieč všetkými známymi svetovými metropolami.

Pustili sme sa aj do kampane Pes v meste. Či je naše mesto čistejšie, si netrúfam odhadnúť, ale rátať sa aj malé kroky, ak sú správnym smerom, ako napríklad, že máme v Levoči označené smetné koše a psíčkari si môžu v podateľni mestského úradu vyzdvihnúť papierové vrecká na psie exkre-

menty namiesto pôvodných plastových.

Ďalšou našou aktivitou sú tzv. ballot bins, špakohlasovacie koše, špeciálne boxy na vyhadzovanie cigaretových ohorkov umožňujúce hlasovanie. Vo svete nie sú novinkou, začali ich inštalovať v Londýne, ale môžete ich vidieť po celom svete i na Slovensku, v Bratislave i ďalších mestách. Dôvodom je, že o 50 – 60 % znižujú znečistenie odhodenými cigaretovými ohorkami. Cigaretové nedopalky sú totiž kopou plastu a chémie, ktorých úlohou je zachytávať škodliviny. Okrem toho sa pri odhodení na zem mikroplasty dostávajú do pôdy a dažďom aj do podzemných vôd. U nás na Slovensku sa nachádza jediná novoootvorená továreň na ich spracovanie vo forme prímiesi k asfaltu. V Levoči sme začínali ako pionieri s jedným košom, ktorý sme si sami kúpili. Prvýkrát sme ho použili počas prvého zatvorenia veže pri graffiti podujatí. Vo svete majú tieto špakohlasovacie boxy veľký úspech. Fungujú na základe behaviorálnej psychológie: nesnažia sa vás odučiť fajčiť, motivujú ale odhodiť cigaretový nedopalok do nádoby na hlasovanie s jednou kľúčovou otázkou a dvomi možnosťami voľby odpovede. Aj u nás mal zberný box úspech. Stále veríme, že bude inšpiráciou napríklad pre mesto.

Štvrtou a najmladšou ekologickou kampaňou je minimalizácia plastových kvetov na hrobch, najmä počas Dušičiek. Je to odpad len veľmi ťažko separovateľný a nekompostovateľný, čím opäť mimoriadne zvyšuje množstvo komunálneho odpadu.“

Podujatie Urbanu, ktoré rýchlo získalo celoslovenskú podporu a platnosť, je septembrový Beh na vežu. Aké sú hlavné dôvody tohto vášho úspechu?

E. Ch.: „Towerrunning je moderný mestský šport, ktorý sa tiež dostal do nášho portfólia. Jeho ideou je využitie vertikálneho priestoru miest pre aktívny pohyb ich obyvateľov. Prvý takýto beh sa konal v Paríži na Eiffelovku, ako podujatie pre špičkových atlétov zo všetkých športov. V roku 1978 má počiatok najstarší beh do schodov s najdlhšou nepretržitou tradíciou, newyorský Empire State Building Run-Up .“

Keď sme začínali, pripravovali sme pretek takpovediac na kolene, ale podarilo sa nám spojiť so svetovou šampiónkou Kamilou Chomaničovou, ktorá sa stala neoficiálnou patrónkou a mentorkou nášho behu. Ďalšie behy a ročníky už naberali na kvalite a každoročne je bežcov okolo stovky. Minulý rok prebehol prvý ročník STC, Slovak Towerrunning Cup, séria bodovaných pretekov pod taktovkou Towerrunning Slovakia a športovej nadácie Kotrmelec. Poťažilo nás, keď hlava celého počinu, Tony Reichmann, povedal, že myšlienka sa zrodila práve v Levoči.“

Certifikovaná časomiera, rozhodcovia a sprievodné podujatia robia z tejto levočskej udalosti prestížnu športovú urban-udalosť.

Vďaka vám sme znovuobjavili nové priestory (napr. otvorenú zvonicu uprostred námestia), nové kampane, nové, iné nastavenie mysle a postoje

k životnému prostrediu, v ktorom žijeme. Ukázali ste nám zaujímavý priestor na športovanie hore, vo veži baziliky, aj zaujímavý výstavný priestor dole, v zrekonštruovanom podzemnom vstupe do Domu Majstra Pavla. Podarilo sa vám získať aj inú spätnú väzbu od návštevníkov vašich podujatí?

E. Ch.: „Okrem spomínaných organizátorov STC bola inšpiratívna aj naša výstava fotografií 'Peter a Pavol vo veži' Petra Župníka vo veži baziliky priamo pre výtvarníčku Moniku Stacho, ktorá sa do veže zakrátko vrátila s výstavou vlastných obrazov Okná duše dokorán.

Do slovesného mestského umenia sme zasiahli významným spôsobom s Levočanom Alexom Gerberym. Vďaka rozšírenej spolupráci s Knižnicou Jána Henkela bola vydaná kniha jeho mestských legiend. Spísal, ilustroval a vydal svoju slovensko-anglickú prvotinu Urban Legends, ktorá mala okrem uvedenia knihy a autorského čítania aj podobu výstavy a dramatickej realizácie v mestskom divadle.

Dve apolitické spomienkové podujatia boli pripomenutím si výročia Nežnej revolúcie, v roku 2023 kvíz s koncertom Martina a Veroniky Husovských, o rok neskôr sme zorganizovali súťažný kvíz pre kolektívy stredoškôľakov v prízemí historickej radnice.

Vo výpočte nemôžeme vynechať množstvo výstav – v niekoľkých kaviarňach na námestí, podzemnom vstupe, vo veži, zvonici, na Jarmoku, niekoľko divadelných predstavení v galérii a vo zvonici v spolupráci s Divadlom Kontra, koncerty kapiel na ulici (Weedhouse a Akustika), workshopy DJ-ingu, skejtbordingu, graffiti, fotografie, hip-hopu v spolupráci s Denzz Industry a mnohými ďalšími. V období pandémie sme robili niekoľko online výstav a všetky sa dodnes dajú vidieť na našich sieťach.

Dôležitými sú aj večery stand-upov – tiež mestského umenia, množstvo individuálnych, duo- aj kolektívnych výstav. Svoje publikum si našli aj pekné foto výstavy a cestovateľské stretnutia so Zuzkou Gajdošovou o Sokotre a Etiópii v Leutschau Cafe.“

Za relatívne krátke obdobie ste stihli

vytvoriť koncepčne aj žánrovo naozaj bohatú ponuku umenia v meste a pre mesto. Čo si nemáme nechať ujsť v najbližšom jarnom období?

E. Ch.: „Ak sa podarí, plánujeme veľkú kolektívnu inštaláciu späť „doma“ vo zvonici radnice počas leta, koncerty, určite ďalší standup (určite v Leutschau Café, skvelej pro-art kaviarni, bez ktorej by väčšina podujatí nebola možná). Práve tam pozývame na koncert 'Eniesa Sólo' vo štvrtok 24. apríla a počas celého mája prajeme všetkým veľa dobrých nápadov ako využiť voľný čas, ktorý im pribudne, ak sa rozhodnú dať si pauzičku od kosenia:-) (projekt Elej v máji nekosí). Počas leta chystáme aj autorské výstavy v podzemnom vstupe Domu Majstra Pavla a na konci sezóny 7. ročník Urban Bell Towerun. Medzitým a potom ešte niečo, pravdaže.“

Prajeme úspešnú siedmu umeleckú sezónu.

Eva Malíšková

NADÁCIA AGEL podporila seniorov v Levoči petangovým ihriskom

Seniori z Levoče a okolia sa môžu tešiť na nové možnosti aktívneho trávenia voľného času. Vďaka podpore NADÁCIE AGEL, ktorá spolufinancovala projekt sumou 2 000 eur v spolupráci s Mestom Levoča, vzniklo na levočskom námestí nové petangové ihrisko.

Petang nie je len zábavná spoločenská hra, ale prináša aj množstvo benefitov pre telesné a duševné zdravie. Okrem rozvíjania motorických funkcií podporuje sociálne väzby a zlepšuje psychickú pohodu seniorov. NADÁCIA AGEL sa dlhodobo venuje podpore ľudí so zdravotným znevýhodnením, ale aj deťom, matkám v núdzi a seniorom.

„Práca so seniormi nás naučila, že často nejde len o finančnú pomoc, ale dôležitá je aj pozornosť, vypočutie s empatiou, úctou a vcítením sa do ich problémov. Veríme, že petangové ihrisko prinesie seniorom radosť, pohyb a možnosť tráviť čas v príjemnej spoločnosti,“ uviedla Iveta Chreneková, predsedníčka správnej rady z NADÁCIE AGEL.

Primátor mesta Ing. Miroslav Vilkovský, MBA zdôraznil, že Levoča dlhodobo podporuje aktívne starnutie a hľadá nové možnosti,

ako zlepšiť kvalitu života seniorov. „Sme radi, že v spolupráci s NADÁCIU AGEL sa nám podarilo vytvoriť priestor, ktorý spája pohyb, oddych a priateľské stretnutia. Verím, že nové petangové ihrisko sa stane obľúbeným miestom, kde budú naši seniori tráviť čas zmysluplne a s radosťou. Ďakujem partnerom, ktorí sa podieľali na jeho vzniku, a teším sa z každej iniciatívy, ktorá prináša úžitok komunite,“ uviedol primátor.

Nové petangové ihrisko bude voľne prístupné pre všetkých seniorov, ktorí si chcú užiť pohyb a spoločenský kontakt v centre mesta. NADÁCIA AGEL týmto projektom opäť potvrdzuje svoj záväzok podporovať komunity a zlepšovať kvalitu života seniorov.

Agel SK

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

**Významné životné jubileá
v mesiaci marec 2025 oslávili:**

87 rokov
Jozef Nováček
85 rokov
Anna Borovičová
70 rokov
Vladimír Holotňák

**Významné životné jubileá
v mesiaci apríl 2025 oslavia:**

95 rokov
Ján Gáj
90 rokov
Rudolf Lesňák
86 rokov
Edita Kalixová
85 rokov
Marta Hlipalová
84 rokov
Milan Bobko
83 rokov
Helga Suržinová
82 rokov
Karol Pisoň
80 rokov
Ludmila Grichová, Juraj Orinčák
79 rokov
Zita Olejárová
78 rokov
MUDr. Peter Jankech, Anna Jozefčáková,
Ing. Jozef Šmihula
77 rokov
Jozef Kočiš
76 rokov
Milan Brugoš, Ján Pollák
75 rokov
Anna Bejdáková, Vladimír Kubičár,
Anton Pacenda, Jarmila Šimková

**Všetkým oslávencom srdečne blahoželáme,
prajeme pevné zdravie a veľa životného
optimizmu do ďalších rokov života.**

Vitajte medzi nami

Juliana Blaško
Nina Málíková
Luna Kollárová

Manželstvo uzavreli

Ing. Martin Dudinský, PhD. a Timotea Krajňáková
Daniel Pitoňák a Magdaléna Hallonová

Opustili nás

Katarína Sívecová, rok nar. 1935
Michal Guľa, rok nar. 1940
Elena Jaremčuková, rok nar. 1941
Juraj Gánovský, rok nar. 1955
Juraj Kašper, rok nar. 1955
Dušan Kamenický, rok nar. 1962
Marek Zoričák, rok nar. 1979

Mgr. Darina Krajňáková, oddelenie OaVP

CHRÁŤTE SVOJ MAJETOK S NAJVÝHODNEJŠÍM POISTENÍM

**11
POISTOVNÍ
NA JEDNOM
MIESTE**

ŠTEFAŇÁK Vladimír
0918 429 395
VETROVÁ 5, LEVOČA
POISTENIE-LEVOCA.SK
le.kancel@gmail.com
Merkury Broker - Levoča

**Stále na pôvodnom
mieste pod pizzériou oproti
bývalému daňovému úradu**

Merkury Broker
VÁS PRIATEĽ PRI POISTENÍ

**planeta
LEVOČA**
Café & Restaurant

catering
z Levoče

SVADBY * OSLAVY * KARY

Spoločenská miestnosť (oproti bazilike, Nám. Majstra Pavla 19)
30 - 110 osôb

Vlastná studená a teplá kuchyňa
Priamo na prevádzke

Rezervácie: 0948 030 545, 0948 700 522
Facebook: planetalevoča

Stačí sa rozhodnúť (Pia - Sob 12.00 - 02.00 hod.)

V MESIACI APRÍL KU PIVEČKU

PLANÉTA BURGER & HOVÄDZÍ TATARÁK

Informácie na 053/451 21 00

PLATENÁ INZERCIA

Levoča - mesto v pohybe

11

limka

Chovateľská prehliadka trofejí v Levoči je jednou z najreprezentatívnejších na Slovensku

Historické priestory kongresovej sály Mestského divadla sa opäť stali miestom stretnutia poľovníkov, odborníkov, milovníkov prírody i verejnosti. Konala sa tu každoročná **Chovateľská prehliadka trofejí**, ktorá mapuje výsledky uplynulej poľovníckej sezóny v rámci okresu a hodnotí úroveň starostlivosti o zver. Organizátorom podujatia bola **Obvodná poľovnícka komora Levoča**, ktorá prehliadku pripravuje v spolupráci s Mestom Levoča, Mestským kultúrnym strediskom v Levoči a miestnymi poľovníckymi združeniami.

Revíry a trofeje

V rámci okresu Levoča pôsobí **9 uznaných poľovníckych revírov**, ktoré obhospodarujú približne **40 000 ha poľnohospodárskej a lesnej pôdy**. Ide o revíry s výskytom jelenej, srnčej aj diviacej zveri.

Na prehliadke bolo vystavených **viac ako sto trofejí** z uplynulej sezóny, najmä jelenej a srnčej zveri. Hoci sezóna bola hodnotená ako vyrovnaná a kvalitatívne priemerná, zaujali viaceré mimoriadne trofeje – medzi nimi napríklad **silná trofej srnca ohodnotená zlatou medailou** a niekoľko veľmi silných jeleních trofejí s vysokým bodovým hodnotením tesne pod hranicou zlatej medaily. Zvláštnu pozornosť si vyslúžila kolekcia **raritných paroží s mechanickým poškodením alebo deformáciami**, ktoré vznikli vplyvom úrazov alebo hormonálnych porúch zveri. „*Poľovníctvo má presne stanovené pravidlá. Napríklad, pri jelenej zveri platia prísne kritériá – posudzuje sa dĺžka parožia, bodová hodnota, tvar a dĺžka vetiev. Pred každým odlovom musí mať poľovník vydané povolenie na lov zveri. Každý ulovený kus zveri sa započítava do plánov chovu a lovu schválených na celý rok dopredu. Tieto plány určuje a schvaľuje pre každý poľovný revír príslušný Okresný úrad – pozemkový a lesný odbor. U jeleňov máme štyri vekové triedy – od mladých, stredne starých až po staré jedince. Odlov musí byť rovnomerne rozdelený medzi všetky tieto vekové skupiny. Hlavné pri mladších jedincoch je dôležité na základe chovateľských kritérií vyradiť z populácie tie slabšie kusy, aby sa ďalej nemnožili a nezhoršovala sa genetická kvalita populácie. Poľovníctvo teda nie je len o love – je to predovšetkým o zodpovednom chove a starostlivosti o stav zveri,*“ vysvetľuje predseda komisie pre poľovníctvo a životné prostredie OPK Levoča Ľudovít Zvalený.

Hodnotenie a pravidlá lovu

Trofeje hodnotila odborná komisia zložená z certifikovaných posudzovateľov. Podľa platnej legislatívy – konkrétne **vyhlášky č.**

344/2009 Z. z. k zákonu o poľovníctve – sa musí každoročne vykonať vyhodnotenie všetkých ulovených trofejí. Okrem kvality parožia sa sleduje aj správnosť lovu podľa prísne stanovených selekčných kritérií.

Niektoré trofeje boli označené červenými štítkami ako **nesprávne chovateľské zásahy**. Poľovníci, ktorí porušili predpisy, budú čeliť disciplinárnemu konaniu pred senátom Poľovníckej komory. Cieľom týchto opatrení je zabezpečiť zdravý chov zveri a udržiavanie jej genetickej kvality.

Vzdelávanie a osvetová činnosť

Chovateľská prehliadka v Levoči však nie je len odborným podujatím pre poľovníkov. Veľký dôraz sa kládol na **výchovu a osvetu širokej verejnosti**, predovšetkým detí a mládeže. Súčasťou tohtoročnej prehliadky bol **detský kútik**, kde mali deti možnosť vidieť výstavu preparátov zvierat – nielen poľovnícky ulovených, ale aj uhynutých alebo zrazených. Vzácnosťou bola napríklad **preparovaná kuna vrchovská**, bežne chránená zver, ktorá bola nájdená mŕtva a získaná z rakúskeho revíru.

Cieľom tejto časti výstavy bolo priblížiť najmladším návštevníkom diverzitu lesnej fauny a naučiť ich, že poľovníctvo nie je len o love, ale hlavne o **starostlivosti o príro-**

du a zver. Súčasťou výstavy boli aj sprievodné prednášky, hravé aktivity a súťaže pre žiakov školských a predškolských zariadení. Program sa zameriaval na poznávanie zvieracích stôp, určovanie druhov drevín a orientáciu v prírode – čo sú základné zručnosti každého budúceho ochrancu prírody. „*Každý rok sa snažíme chovateľskú prehliadku niečím spestriť a obohatiť, aby nebola zaujímavá len pre poľovníkov, ale aj pre širokú verejnosť. Máme aj výstavku preparovaných zvierat. Chceme, aby si deti mohli zvieratá pozrieť zblízka, lebo nie každý má možnosť ich vidieť v prírode. Je dôležité, aby si už od malička vytvárali vzťah k prírode a pochopili, že poľovníctvo nie je len o love, ale najmä o starostlivosti o zver,*“ povedal predseda OPK Levoča Ján Sýkora.

Aktuálne výzvy

Počas sprievodných prednášok sa odborníci dotkli aj aktuálnych výziev poľovníctva na Slovensku. Najväčšie obavy momentálne vzbudzuje **slintačka a krívačka**, vírusové ochorenie, ktoré môže mať podobne katastrofálne dopady ako **africký mor ošipaných**. Ten v minulých rokoch zdecimoval populáciu diviacej zveri v niektorých regiónoch.

Peter Schultz, predseda dozornej rady SPK a SPZ, v tejto súvislosti upozornil, že už

dnes je v niektorých oblastiach Slovenska (napr. Komárno, Galanta) **zakázaný vstup do lesa a vykonávanie poľovačky**, čo je bezprecedentný zásah do výkonu práva poľovníctva. Situáciu sledujú s obavami aj v Levočskom okrese, hoci zatiaľ tu ochorenie potvrdené nebolo.

Záver

Chovateľská prehliadka v Levoči potvrdila svoj význam nielen ako odborná prezen-

tácia výsledkov poľovníckej sezóny, ale aj ako **platforma pre stretávanie, diskusiu a osvetu**. Organizátori sa snažia každý rok priniesť nové prvky, aby prehliadka oslovila aj širšiu verejnosť a mladú generáciu. „Levočská chovateľská prehliadka patrí medzi najlepšie na celom Slovensku. A hovorím to objektívne – nielen kvôli samotnej organizácii, ale aj preto, že sa koná v historických priestoroch, ktoré jej dodávajú výnimočnú atmosféru. Každá trofej má svoje dôstojné

miesto a celá výstava pôsobí veľmi premyslene. Okrem zákonnej povinnosti predkladať trofeje má toto podujatie aj množstvo sprievodných aktivít, ktoré obohacujú zážitok pre všetkých návštevníkov. Je tu príjemná atmosféra, stretávajú sa tu poľovníci, odborníci aj laická verejnosť – každý si tu nájde to svoje,“ dodal Peter Schultz.

Vladimíra Novotná Čajová

Foto: Vlado Malák

12 chutí Levoče

Velkonočná hrudka

Čo chalupa, to slávna kuchárka, hovorilo sa voľakedy. Kuchárske umenie sa odovzdávalo mladšej generácii priamou skúsenosťou v generačne zdieľaných kuchyniach alebo cez opatrované (tiež dedené) „písanky“ – zošity ručne zapisovaných receptov.

Levočanka Mária Majerská zbierala kuchárske zručnosti rovnakým spôsobom a keď pred rokmi vypomáhala v školskej kuchyni, inšpirovala mladšie kuchárky a odovzdávala svoje praktické skúsenosti ďalej.

Pani Mária Majerská si nevie Veľkú noc predstaviť bez údenej šunky, vajčiek a veľkonočnej hrudky. Každý rok pripravuje pre svoju rodinu rovnaké menu a ako nejedna iná mama pripraví zo všetkého sebe aj rodinám svojich detí. Recepty alebo postupy neinovuje, sú vždy rovnaké, rokmi overené. Mnoho dobrôt, najmä kysnutý koláč k veľkonočnej šunke bez plnky, pripravuje vo väčšom množstve, aby bolo pre ňu, aj pre rodiny jej detí. Aj keď dcéry ovládajú prípravu všetkých maminých dobrôt, tvrdia, že koláč od mamy je najlepší. Chápeme.

Azda najdôležitejšiu súčasť veľkonočného hodovania tvorí v rodine pani Majerskej syrek – veľkonočná hrudka, ktorú pripravuje vždy v rovnakom pískejacom hrnci, aby hmota neprihorela.

„Desať vajčiek rozšľahám osobitne v miske a pridávam ich do litra studeného mlieka s lyžičkou vegety, soľou, korením a pažitkou a na sporáku od samého začiatku v pískejacom hrnci miešam. Keď sa začne hmota zrážať a vyzerá ako tvaroh, do vopred pripravenej gázy v sitku hmotu prelejem, zavesím zo štyroch rohov a vareškou – lebo je to ešte horúce – stláčam, aby hrudka stiekla. Do chladničky hrudku odložím, až keď úplne vychladla.“

Dá sa ušetriť čas v dnešnej rýchlej dobe a vliať rozšľahané vajčká až do horúceho

mlieka? Pani Majerská to neodporúča, „vajčká by sa zrazili príliš skoro.“

Ďakujeme za recept aj radu. Okrem pokojných a radostných veľkonočných sviatkov

prajeme aj dobrú chuť k všetkým dobrotám vašich veľkonočných prestretých stolov.

Text a foto: Eva Malíšková

FUTBALOVÝ ŠTADIÓN

Futbal: U15 + U13

12. 4. 2025 - 10.00 hod.

FK 05 Levoča /U15/ - FAMT Prešov

12. 4. 2025 - 11.45 hod.

FK 05 Levoča /U13/ - FAMT Prešov

26. 4. 2025 - 10.00 hod.

FK 05 Levoča /U15/ - PWG Sokol Lubotice

26. 4. 2025 - 11.45 hod.

FK 05 Levoča /U13/ - PWG Sokol Lubotice

Futbal: Muži

6. 4. 2025 - 15.30 hod.

FK 05 Levoča - OFK Tatran Bystré

20. 4. 2025 - 16.00 hod.

FK 05 Levoča - FK Slovan Kendice

ŠPORTOVÁ HALA

Florbal: dorast

5. 4. 2025 - 17.00 hod.

Florball Quick Ball Levoča - Sp. Nová Ves

Hádzaná: ml. žiaci

5. 4. 2025 - 9.00 hod.

HáK Slovan Levoča - Slavoj Trebišov

Hádzaná: ml. žiačky

12. 4. 2025 - 10.00 hod.

HáK Slovan Levoča - Michalovce

CVČ OLYMP

Šach (3. liga D1 2024 - 2025)

6. 4. 2025 o 9.00 hod.

ŠO Štart Levoča - ŠK Poprad - Tatry B

ZIMNÝ ŠTADIÓN

UKONČENIE PREVÁDZKY ZŠ 27. 4. 2025.

VEREJNÉ KORČULOVANIE:

Každú stredu - 17.15 - 18.45 hod.

sobotu - 13.15 - 14.45 hod.

nedelu - 13.15 - 14.45 hod.

Veľkonočné sviatky:

piatok 18. 4. 2025 - 13.15 - 14.45 hod.

sobota 19.4. 2025 - 13.15 - 14.45 hod.

nedeľa 20. 4. 2025 - Zatvorené

pondelok 21. 4. 2025 - Zatvorené

ŠPORT

TECHNICKÉ SLUŽBY
MESTA LEVOČA

TECHNICKÉ SLUŽBY MESTA LEVOČA VÁM PRINÁŠAJÚ OZNAMY NA NAJBLIŽŠIE OBDOBIE:

- **Zber ZKO** sa aj počas sviatkov uskutoční bez zmeny: vo **Veľkonočný pondelok** dňa **21. 4. 2025**, vo **štvrtky** 1. 5. a **8. 5. 2025**.
- **Zberný dvor** bude **od 18. 4. do 21. 4. (piatok - pondelok), 1. 5. (štvrtok) aj 8. 5. (štvrtok) zatvorený**.
- V apríli prebehne zber separovaných zložiek z IBV vždy v stredu: zber **papiera** - **2. 4. a 30. 4. 2025**. Zber **plastov** spolu s VKM sa uskutoční **16. 4. 2025**. Obaly nezabudnite stlačiť:

- Zbery triedených zložiek (skla, papiera, kovov, plastov s VKM) v KBV sa riadia samostatným týždenným harmonogramom.
- **Zber BIOODPADU ZO ZÁHRAD** sa pre obyvateľov mesta Levoča uskutočňuje v dvojtýždňových intervaloch, v apríli konkrétne v stredu **9. 4. a 23. 4. 2025**. Bioodpad zo záhrad zbierame výhradne prostredníctvom zberných nádob jednoznačne označených „BIOODPAD“.
- **Do BIOODPADU ZO ZÁHRAD patrí:** kvety, burina, zvyšky z pestovania, tráva, lístie, konáre (max. 0,5m), kôra, piliny, hobliny...
- **Do BIOODPADU ZO ZÁHRAD nepatrí:** kamene, zvyšky jedál, uhynuté zvieratá, trus, drevotrieska, kovy, plasty... a nezbierame: nadrozmerné konáre, pne a korene stromov
- Viac informácií nájdete na webe <http://ts.levoca.sk/>, v skupine **Zber odpadu v Levoči** na Facebooku a v aplikácii mesta Levoča **SOM (Správy o meste)**.

PAPIER

noviny, stlačené papierové krabice, časopisy, letáky, zošity, kancelársky papier

2.
APRIL

Z ČASOPISOV
MÔŽE VZNIKNUŤ
KRABICA

BIOODPAD SA DÁ
SKOMPOSTOVAŤ AJ
VO VLASTNEJ
ZÁHRADKE

9.
APRIL

BIOODPAD zo záhrad

kvety, burina, tráva, lístie, konáre (max. 0,5m), kôra, piliny, hobliny, ...

PLASTY a VKM

stlačené nápojové kartóny a plastové obaly z potravín, drogérie, ...

16.
APRIL

Z NÁPOJOVÝCH
KARTÓNOV SA DAJÚ
VYROBIŤ KUCHYNSKÉ
UTIERKY

ZBER VÝHRADNE
PROSTREDNÍCTVOM
ZBERNÝCH NÁDOB

23.
APRIL

BIOODPAD zo záhrad

kvety, burina, tráva, lístie, konáre (max. 0,5m), kôra, piliny, hobliny, ...

PAPIER

kartóny, papierové obaly, knihy, obálky, kalendáre, výkresy, pohľadnice, ...

30.
APRIL

NEZABUDNI
STLAČIŤ

LEN VYTRIEDENÉ ODPADY SA DAJÚ RECYKLOVAŤ

RÉŽIA: MICHAL SPIŠÁK /

Už ti nikdy nenaletím

/ AUTOR: SANTIAGO MONTAGA
PREKLAD: ROMAN BRAT /

/MAROŠ KRAMÁR alt./HENRIETA MIČKOVICOVÁ /MARKO IGONDA alt./LENKA BARILÍKOVÁ SPIŠÁKOVÁ
alt./KRISTÍNA GREPELOVÁ

MÚZA TEATRO

24.4.2025

ŠTVRTOK | 18.00 | 24 €

MESTSKÉ DIVADLO | LEVOČA

PREDPREDAJ:

TICKETPORTAL.SK | INFORMAČNÁ KANCELÁRIA MESTA LEVOČA
NÁM. MAJSTRA PAVLA 58, 053/45 1 3763

WWW.MUZATEATRO.SK

Výnimočné dielo:

Donatellova mramorová busta Cecílie Gonzagy v Levoči

V depozitári SNM – Spišského múzea v Levoči bola desaťročia uložená busta Cecílie Gonzagy z kararského mramoru. Podľa výskumu historičky umenia Marty Herucovej je busta veľmi pravdepodobne dielom Donatella, talianskeho sochára, architekta a významného predstaviteľa ranej renesancie.

Cecília Gonzaga bola súčasťou významnej rodiny Gonzagovcov v talianskej Mantove. Narodila sa v januári 1426 a známa je tým, že sa vzoprela vôli otca, ktorý jej dohodol výhodný sobáš. Cecilia sa odmietla vydať a ako 19-ročná vstúpila vo februári 1445

do kláštora. Jej portrétna busta, ktorá je značená „OPVS DONATELLI“, sa stala predmetom výskumu vedeckej pracovníčky Ústavu dejín umenia SAV Marty Herucovej, ktorý začala v roku 2019. Výsledky výskumu, ktoré ukázali, že by mohlo ísť o Donatellovo dielo, publikovala v roku 2021 v prestížnom francúzskom vedeckom časopise *Revue de l'Art*.

Unikátny renesančný skvost ukrytý desaťročia v depozitári Spišského múzea

Busta Cecílie Gonzagy sa dostala do zbierok SNM – Spišského múzea v Levoči v roku 1975 z reedukačného ústavu v Spišskom Hrhove, ktorý sídlil v kaštieli Csákyovcov. „Keďže doba socializmu nepoznala iný ako štátny majetok, išlo o odovzdanie viacerých predmetov pamiatkovej hodnoty do múzea, a to prostredníctvom hospodárskej zmluvy. Do zbierok múzea vtedy okrem busty bola odovzdaná ďalšia bronzová busta, polychrómované sochy apoštolov z kaplnky kaštiela

a ešte viaceré iné predmety,“ hovorí bývala riaditeľka múzea v Levoči Mária Novotná. Keď v roku 1981 začala v múzeu pracovať ako historička umenia, dostala za úlohu popísať cca 500 zbierkových predmetov rôzneho charakteru. Vtedy už bola busta zaevidovaná ako dielo neznámeho autora z 19. storočia.

Umelecko-historický výskum a otázky okolo autorstva

O desaťročia neskôr oslovila Mária Novotná Martu Herucovú, aby spracovala v múzeu zbierky 19. storočia na vytvorenie vedeckého katalógu, tzv. Fontes. „Výskum busty prebiehal komplikovane, lebo najprv som skúmala tvorbu sochárov, ktorí sa v 19. storočí špecializovali na neorenesančné diela, a tých nebolo málo, a tiež na falzifikátorov a kopistov renesančných diel,“ spomína Herucová. Keď sa ukázalo, že by mohlo ísť o dielo Donatella, okamžite informovala vtedajšiu riaditeľku, ktorá vzápätí pricestovala do Bratislavy. „Naliehala, aby sme sa čo najskôr stretli. Preto som hneď za ňou vycestovala a ona mi prezentovala výsledky výskumu. „Omráčila“ ma zistením, že v zbierke levočského múzea by mohla byť originálna socha slávneho Donatella. Dokonca, že v rámci jeho známych diel ide o dielo v mramore a značené,“ hovorí Novotná. Na svete sa doteraz zdokumentovalo len sedem signovaných Donatellových diel, levočská busta by bola ôsmym. Nesie aj viaceré typické znaky Donatellovej tvorby, ktorým sa autorka výskumu bude podrobne venovať v pripravovanej knihe. Najmarkantnejší je jemný plytký reliéf - *rilievo schiacciato*,

s ktorým prišiel Donatello ako jeden z priekopníkov talianskej renesancie.

V rámci výskumu sa Marta Herucová venovala prepojeniu Gonzagovcov s Donatellom i tomu, ako sa busta mohla dostať do Spišského Hrhova. „Donatello pracoval pre brata Cecílie Gonzagy. Cecília bola zbožná dcéra prvého marchese Mantovy Gianfrancesca I. Gonzagy. Bola veľmi vzdelaná, odmietala sa vydať, čo bolo na tú dobu, v 15. storočí, niečo neslýchané. Radšej chcela vstúpiť do kláštora, čo aj učinila, ale až po otcovej smrti,“ pripomína Marta Herucová. Kaštieľ v Spišskom Hrhove aj s okolitým parkom dal vybudovať Vidor Csáky. Csákyovci boli, podľa slov Marty Herucovej, s Gonzagovcami prepojení v 17. storočí sobášom Hanibala Gonzagy a Barbory Csákyovej. „Príslušníci oboch rodov slúžili na viedenskom cisárskom dvore. Skutočnosti, ako sa busta dostala do kaštieľa, zavial čas, mohol ju získať niekto z predkov Prof. Moritza Csákyho, s ktorým sme o buste hovorili,“ pokračuje Herucová. Prof. Moritz Csáky je potomkom csákyovskej vetvy, ktorá žila v Spišskom Hrhove do roku 1945. Pamätal si na umiestnenie busty na lodžii. O originalite diela nepochyboval.

Výskum busty trval viac rokov. „V roku 2021 som štúdiu o Donatellovej buste v Levoči publikovala v Paríži vo vedeckom časopise *Revue de l'Art*, za čo som potom dostala cenu SAV. Mala som o tom dve verejné prednášky – v Bratislave a v Levoči. Následne Dr. Novotná spolu so svojou zástupkyňou Dr. Dášou Uharčekovou Pavúkovou zorganizovali v roku 2022 cestu do Florencie, kde bola okrem iného možnosť prekonzultovať s Dr. Giovannim Serafinim, kurátorom Dómskeho múzea, ktoré má v zbierkach taktiež Donatellove diela, súčasné prístupy k „ošetrovaniu“ renesančných sôch,“ uviedla Herucová. V tom čase bola vo Florencii veľká monografická výstava venovaná Donatellovi, ktorú pripravila pod vedením prof. Francesca Cagliotiho Galleria Degli Uffizi vo Florencii v paláci Strozzi. Následne riaditeľka múzea navrhla do edičného plánu SNM vydanie monogra-

fie v slovenskom jazyku a začala pripravovať podmienky na vystavenie diela. Bustu chcela prezentovať v plánovanej expozícii v kláštore minoritov v rámci výstavy zameranej na rod Csákyovcov a jeho význam v dejinách Spiša, pričom busta by mala svoju extra miestnosť.

Levoča sa stáva ešte prítlačlivejším kultúrnym centrom

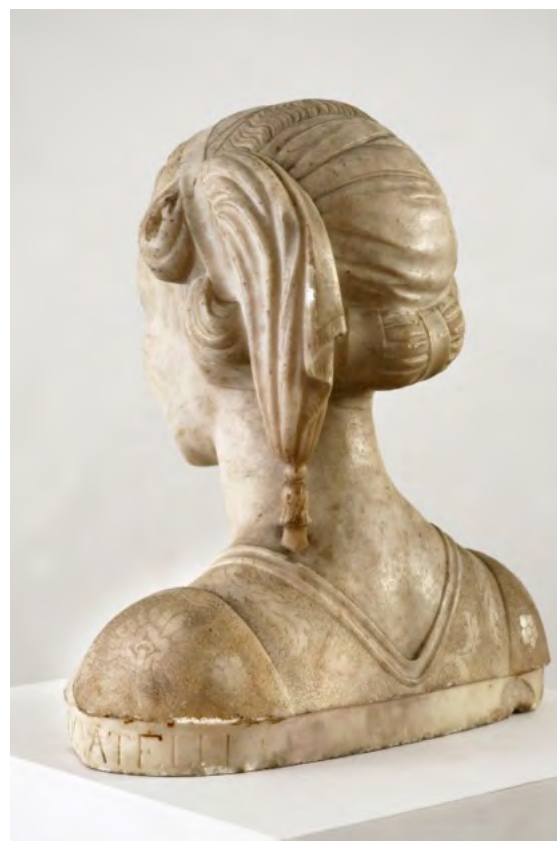
Aktuálne sa busta nachádza v priestoroch depozitáru múzea, bola konzervátorský ošetrovaná a podľa slov Novotnej je v dobrom stave. Navrhuje dielo sprístupniť verejnosti na najvyššej možnej úrovni. „Myslím, že ako múzeum, tak i mesto a vôbec celá naša krajina budú z toho len profitovať. V kontexte dejín rodu, ktorý toto dielo na Slovensku a na Spiši vlastnil, by v každom prípade mala zostať v múzeu v Levoči. Musíme si uvedomiť, že Levoča, tak ako celé Slovensko, získala týmto objavom unikát, za ktorým kultivovaná verejnosť chodí, nie naopak. Levoča je dnes známa najmä oltárom Majstra Pavla, ale odtiaľ ju v kultúrnom svete bude zviditeľňovať aj táto portrétna busta krásnej mladej a vo svojej dobe výnimočnej ženy Cecílie Gonzagy, ktorú zrejme vytvoril pred polovicou 15. storočia Donatello,“ dodala Mária Novotná.

Múzeum pripravuje sprístupnenie busty v expozícii

Po medializácii objavu pocítilo levočské múzeum intenzívny záujem o dielo. „Busta Cecílie Gonzagy sa nepochybne stala najznámejším zbierkovým predmetom na Slovensku. Zvýšený mediálny záujem nás na jednej strane teší, no zároveň sme veľmi opatrní, aby na verejnosť neunikli informácie, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť tohto unikátneho diela,“ povedal vedúci oddelenia odborných činností SNM – Spišského múzea v Levoči Jozef Kušnir. Busta sa podľa jeho slov aktuálne nachádza na území mesta, no z dôvodu bezpečnosti je jej umiestnenie prísne utajené a ani väčšina zamestnancov múzea nevie, kde presne

sa nachádza. „Prezradiť môžeme len to, že je uložená vo vhodných podmienkach a v zabezpečených priestoroch, kde čaká na svoju prezentáciu v expozícii múzea,“ hovorí Jozef Kušnir. Bustu Cecílie Gonzagy plánujú sprístupniť na jeseň v tomto roku, teda 50 rokov od jej nadobudnutia do zbierok múzea. „Sprístupnenie takého vzácného exponátu verejnosti si prirodzene vyžaduje prijatie náležitých bezpečnostných opatrení, aby sme predišli všetkým eventuálnym hrozbám. Preto pri analýze rizík a návrhu bezpečnostných riešení budeme rozhodne spolupracovať so špecializovanou spoločnosťou, ktorá má v tejto oblasti patričné skúsenosti,“ pokračuje. Súčasťou sprístupnenia busty by mala byť odprezentovaná aj publikácia. „Domnievame sa, že Donatellova busta zo zbierok nášho múzea, ktorá na Slovensku prakticky nemá obdobu, môže veľmi priaznivo ovplyvniť kultúrny turizmus v Levoči i v širšom regióne,“ dodal na záver.

Vladimíra Novotná Čajová
Autor fotografií: Peter Župnik

Kultúra v Levoči

apríl 2025

Predpredaj vstupeniek:

INFORMAČNÁ KANCELÁRIA
MESTA LEVOČA

Nám. Majstra Pavla 58
8.00 - 16.00 hod.
053 / 451 3763

a hodinu pred začiatkom predstavenia.

msks.levoča.sk

msks@levoča.sk

facebook.com/kulturavlevoči

instagram.com/kulturavlevoči

MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO
MESTA LEVOČA

Nám. Majstra Pavla 54
8.00 - 16.00 hod.
053 / 451 2522

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!

5.
SOBOTA

od 13.00 do 18.00 hod. HISTORICKÁ RADNICA VEREJNÉ PODUJATIE

VÍTAME JAR V LEVOČI

PREDSTAVENIE PRÁC REMESELNÍKOV S JARNOU A VEĽKONOČNOU TEMATIKOU

KULTÚRNY PROGRAM, ... VIAC INFORMÁCIÍ NA OSOBITNOM PLAGÁTE.

9.
STREDA

18.00 hod. KINO ÚSMEV 24/22€

LENKA FILIPOVÁ A HOSTIA

KONCERT ČESKEJ SPEVÁČKY, GITARISTKY A HUDOBNEJ SKLADATEĽKY V JEDNEJ OSOBE

S JEJ HOŠTAMI – S. BARRYM A J. BÁRTOM.

PREDPREDAJ V INF. KANCELÁRII A V TICKETPORTAL.SK

13.
NEDEĽA

16.00 hod. KINO ÚSMEV 14€

PESNIČKOVÁ OVKO SHOW S FÍHOU

INTERAKTÍVNE VYSTÚPENIE PLNÉ ZÁBAVY A HUDBY

PREDPREDAJ V INF. KANCELÁRII A V TICKETPORTAL.SK

20.
NEDEĽA

16.00 hod. MESTSKÉ DIVADLO 8€

VEĽKONOČNÉ DŽABI 13 - DERNIÉRA

KABARETNÉ PREDSTAVENIE LEVOČSKEJ DIVADELNEJ SPOLOČNOSTI

TEXT: S. HRADISKÝ, A. PÉCHY • HUDBA: G. CHALUPECKÝ, J. DUBEC • ÚČINKUJÚ: M. DROZDYOVÁ, V. RINGOŠOVÁ, T. LOJKOVÁ, A. PÉCHY, M. NOVÁK, S. HRADISKÝ, G. CHALUPECKÝ, S. SEMAN, J. DUBEC A D. GURA • RÉŽIA: L. PÉCHY

24.
ŠTVRTOK

18.00 hod. MESTSKÉ DIVADLO 24€

UŽ TI NIKDY NENALETÍM

„KEĎ SA PO 10 ROKOCH OBJAVÍ EX-MANŽEL, ŽIVOT UŽ NIKDY NEBUDE ROVNAKÝ!“

HRAJÚ: KRAMÁR, IGONDA, MIČKOVICOVÁ / ALT. BARILÍKOVÁ PREDPREDAJ V INF. KANCELÁRII A V TICKETPORTAL.SK

25.
- 26.
PIA - SOB

MESTSKÉ DIVADLO VSTUP VOĽNÝ

KRAJSKÁ SCÉNICKÁ ŽATVA

KRAJSKÁ POSTUPOVÁ SÚŤAŽ PRE NEPROFESIONÁLNE DIVADELNÉ KOLEKTÍVY

PROGRAM BUDE ZVEREJNENÝ NA OSOBITNÝCH PLAGÁTOCH

25.
- 26.
PIA - SOB

VESTIBUL KINA

SWAP OBLEČENIA

VÝMENA OBLEČENIA - HRAČIEK - KNÍH - ...

VIAC INFORMÁCIÍ NA OSOBITNÝCH PLAGÁTOCH

25.
PIATOK

KINO ÚSMEV

DEŇ ZEME V KINE

PREMIETANIE DOKUMENTOV S ENVIRONMENTÁLNOU A EKOLOGICKOU TEMATIKOU

VIAC INFORMÁCIÍ NA OSOBITNÝCH PLAGÁTOCH

NEDEĽA

20. 4. 2025 o 16.00

LEVOČSKÁ DIVADELNÁ SPOLOČNOSŤ
A MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO MESTA LEVOČA
POZÝVAJÚ DO DIVADLA V LEVOČI NA DERNIÉRU KABARETNÉHO PREDSTAVENIA
DŽABI 13

TEXT: SILVO HRADISKÝ, PUBI PÉCHY
HUDBA: GREGOR CHALUPECKÝ, JOZEF DUBEC
ÚČINKUJÚ: VIKI RINGOŠOVÁ, MARTINA DROZDYOVÁ, TIMEA LOJKOVÁ, PUBI PÉCHY,
MIŠO NOVÁK, SILVO HRADISKÝ,
GREGOR CHALUPECKÝ, JOŽO DUBEC, SAMO SEMAN A DONO GURA
ZVUK A SVETLÁ: GOLO GONDKOVSKÝ, RAŠŤO ZAKUCIA A LACO STAŠ
RÉŽIA: LALO PÉCHY

VSTUPNÉ 8€ • LÍSTKY KÚPITE V POKLADNI
INFORMAČNEJ KANCELÁRIE MESTA LEVOČA, NÁMESTIE MAJSTRA PAVLA 58, LEVOČA, T.Č. 053 451 3763

PODPORILI NÁS:

LEUTSCHAU CAFÉ

BETON PUMPY SPĽS S.R.O.

VYBEROFKA

VITO TAXI

MUDR. DENISA JANOVSKÁ

LADYSALÓN VERONIKA

SERPENTÍNÝ CAFÉ - BAR

LEVOČSKÉ

Fero Guldan
Exody

BESEDY

16. MÁJ 2025 • MESTSKÉ DIVADLO

TÉMA

SPIŠSKÉ EXODY V 20. STOROČÍ

Lubomír Bajaník

moderátor Slovenskej televízie

František Mikloško

disident, verejný činiteľ, politik

Grigorij Mesežnikov

politológ, riaditeľ Inštitútu pre verejné otázky (IVO)

Michal Šmigel'historik pôsobiaci na Univerzite Mateja Bela
v Banskej Bystrici**Miroslav Pollák**aktivista, publicista,
predseda Občianskeho združenia Krásny SpišMESTSKÉ
KULTÚRNE
STREDISKO
MESTA LEVOČA

Vítanie jari

veľkonočný kreatívny workshop
pre žiakov 2., 3. a 4. ročníkov ZŠ a ŠZŠ v Levoči a blízkom okolíTermín:
10. – 16. apríl 2025

SÚŤAŽ

Príď na workshop
a vyhraj bezplatný vstup
pre celú rodinu na Noc
múzeí a galérií 2025.

☎ Múzeum špeciálneho školstva v Levoči,
Námestie Majstra Pavla 28, 054 01 Levoča
✉ mss.levoča@gmail.com
☎ +421 918 625 285
📍 msslevoča
🌐 mss.levoča

ORGANIZÁTOR:

ZA SPOLUPRÁCU
ĎAKUJEME:

swap
výmena

OBLEČENIE | HRAČKY | KNIHY | ...

PIATOK 25. apríl 2025 14:30-17:30

SOBOTA 26. apríl 2025 9:30-15:30

KINO ÚSMEV LEVOČA

AKO TO FUNGUJE?

- vytriedi šatník a vyber pár kúskov, ktoré už nenosiš alebo nepotrebuješ;
- oblečenie vyper, vyžehli
- odovzdaj svoje veci priamo na mieste dobrovoľníčke
- vyberieš si čo sa ti páči, vyskúšaš a zoberieš domov
- NENOSTE PROSÍM DÁMSKE KABELKY A TOPÁNKY NA OPÁTKU

KNIŽNICA
Jána Henkela
v Levoči

web: kniznicalevoca.sk
Instagram: kniznicalevoca
FB: kniznicajanahenkela
e-mail: info@kniznicalevoca.sk
tel.: 053/451 2202
mobil: 0910 788 895

Klub spoločenských hier pre deti

každý pondelok od 14.00 hod.

Vezmite do knižnice svojich kamarátov alebo súrodencov a prídte sa zabaviť s rôznymi zábavnými, postrehovými či kvízovými spoločenskými hrami.

Beletria

Besson, Philippe: Dost' bolo lži
Black, Holly: Väzňov trón
Brindová, Alena: Prekročenie frontovej línie
Clavell, James: Gaidžin; Šogún; Tajpan
Coscolluela, Veronika: Scvrknutý svet
Figueiredo, Isabela: Zápisník koloniálnych spomienok
Grann, David: Posledná plavba lode Wager
Grič, Barbora: Takto láska nemá vyzerať
Herbert, Frank: Duna: grafický román 1-3
Homolová, Zuzana: Francúzsky rok
Juráňová, Jana: Rodinná oslava
Kuspan, Pavol: Duchamornosť
Marly, Michelle: Mademoiselle Coco a vôňa lásky
Siedyk, Anna: Cudzinečnosť
Vardiashvili, Leo: Na okraji temného lesa
Yung, Elena: Mesačný stavec mi zviazal nohy s čínskym mužom

Detektívky

Barker, J.D.: Za zatvorenými dverami
Callaghan, Jo: Bez stopy
Chesterton, G.K.: Klub nepochopených mužov
Christie, Agatha: Cieľ cesty neznámy
Läckberg, Camilla: Bronzové sny
McAllister, Gillian: Ďalšia nezvestná
McFadden, Freida: Väzeň
Sigurdardóttir, Yrsa: Trofej
Sina, Peter: Hádanky

Romány pre ženy

Barker, Sandy: Západ slnka v Sydney
Bateman, Kate: Riskantná partia
Brnková, Michaela: Pravidlá hry
Collins, Tessa: Dcéry kvetov

Na krídlach príbehov

každú stredu o 15.00 hod.

Aj v apríli sa budeme každú stredu popoludní stretávať s deťmi pri čítaní príbehov a tvorení.

- **Myšiakova plavba po rieke (2. apríl)**
- **Detektív Zebra (9. apríl)**
- **Arabela a jej zázračná ceruzka (16. apríl)**
- **Ježko (23. apríl)**
- **Na čo stále myslí bystrý Benjamín Chrumka (30. apríl)**

Poplatok za tvorivú dielničku je 0,50 €.

Autizmus - Už nie sme deti

2. apríl, streda o 18.00 hod.

V rámci svetového dňa povedomia o autizme vás pozývame na diskusné stretnutie s odborníkmi z odboru psychológia a pedagogika, ktorí nám priblížia svet ľudí s neurovývinovou odlišnosťou - autizmom.

Mediálne vzdelávanie seniorov

8. apríl, utorok o 9.00 hod.

Starších dospelých a seniorov pozývame na stretnutie so školiteľmi pri témach:

- *Ako si cibriť kritické myslenie v dospelosti*
- *Ako v dobe umelej inteligencie vyhládať informácie*

Na podujatia je potrebné nahlásiť sa vopred

Grey, R.S.: Pán výnimočný
Hunter, Denise: Mestečko Riverbend Gap
Jacobs, Anne: Dcéry továrnikovej vily
Kent, Rina: Pokušenie plné klamstiev
Marchantová, Clare: Kartografova dcéra
Painter, Lynn: Lepšie ako vo filme
Schneider, Fiona: Parížska aféra
Tomforde, Liz: V pasci
Wilson, Abigail: Tiene sídla Croft Towers
Začková, Beatrix: Keď upracem celý ostrov

Literatúra pre deti a mládež

Bolfová, Markéta: Chlapec v kopačkách 3
Bourgeois, Paulette: Franklin ľubi mamičku
Bowie, Sarah: Nina Arašidová je úžasná
Böhm, Anna: Milo a Malvína: O diviáčikovi, ktorý sa stratil
Corrigan, Sophie: Najlepší kamoši
Galewska-Kustra, Marta: Kubko spoznáva farby a zvuky
Kinney, Jeff: Denník odvážneho bojka 19
Komárková, Ilona: Kúzelné čítanie: Chlácholín, s tebou sa tmy nebojím
Krutop, Lee: Macík sa rád podelí
Lang, Suzanne: Fričo hovorí NIE, či čo...
McLean, Gill: Detektív Zebra a prípad stratených tortičiek
Melvin, Alice: Myšiakova plavba po rieke
Oliver, Jamie: Billyho veľkolepý útek
Russell, Paul: Na čo stále myslí bystrý Benjamín Chrumka
Stolický, Peter: Opica škorica na potulkách po Slovensku
Tielmann, Christian: Kubko a dinosaury
Tolman, Marije: Ježko
Vajsábel, Ján: Futbal je najlepši!

Autorský večer s Máriou Danthine-Dopjerovou

14. apríl, pondelok o 18.00 hod.

Pozývame vás na stretnutie so slovenskou spisovateľkou žijúcou v Paríži a uvedenie jej novej knihy Francúzsko perom a štetcom - Po stopách umelcov.

Podujatie je súčasťou projektu Stretnutia pri knihách, ktorý z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Čo čítajú knihovníci

15. apríl, utorok o 15.00 hod.

Pozývame vás na stretnutie čitateľov s knihovníkmi, ktorí vám porozprávajú o nových knihách v knižnici a o tom, čo práve čítajú.

Pre mamičky a detičky

17. apríl, štvrtok o 09.30 hod.

Prídte si s nami čítať, pohrať sa a tvoriť. Stretnutie je určené pre deti do 5 rokov.

Knižný klub KJH

22. apríl, utorok o 18.00 hod.

Srdečne vás pozývame na stretnutie knižného klubu, kde môžete diskutovať alebo len počúvať rozhovor o dobrej literatúre. V apríli čítame Neľahké životy Itala Calvina. Prečítanie knihy nepodmieňuje účasť.

Ward, Stephanie: Arabela a zázračná ceruzka
Webb, Holly: Príbeh zelenej rieky

Náučná literatúra pre dospelých

Bakewell, Sarah: Humanizmus
Bystrický, Peter: Alkohol ako kultúrno-historický fenomén
Fassmann, Natalie: Zeleninová záhrada
Gajdošová, Eva: Šikanovanie v škole očami psychológa
Gatinho, Vitor: Keď svrbí voška a kýve sa zub
Goggins, David: Nikdy sa nezastavím
Grant, R.G.: Veľké myšlienky: História
Hussey, Matthew: Ako randiť a nezblázniť sa do toho nepravého
Chapman, Gary: Päť jazykov lásky pre slobodných a osamelých
Chomová, Katarína: Udržateľnosť
Klein, Zach: Cabin Porn: Chaty na konci sveta
Kniť, Michal: Americká divočina
Kolektív autorov: História zadnými dverami 7
Kuchta, Martin: Digitálny marketing
Pez, Catherine: Tvárová joga
Pomerantsev, Peter: Ako vyhrať informačnú vojnu
Schattauer, Julia: Glamping
Slováková, Petra a kol.: Ve stylu steampunk

u. fond
na podporu
umenia

Nákup kníh z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

...a veľa ďalších! Komplexný zoznam noviniek nájdete na našej web stránke: kniznicalevoca.sk

NOVÉ KNIHY NA MESIAC APRÍL

V Krajine kníh so Soňou Lesňákovou

24. apríl, štvrtok o 9.00 a 10.30 hod.

Pozývame vás na stretnutie so zanietenu ochranárkou prírody Soňou Lesňákovou, učiteľkou na ZŠ v Spišskom Hrhove, ktorá sa venuje Občianskemu združeniu Zelená hliadka - Levoča. Okrem toho, že robí dobré veci v environmentálnej oblasti, napísala knihu pre deti Ekospprávky, prostredníctvom ktorej nám priblíži rôzne ekologické témy. Organizované podujatie pre žiakov ZŠ.

Podujatie je súčasťou projektu Stretnutia pri knihách, ktorý z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Let's talk

25. apríl, piatok o 17.00 hod.

Pozývame vás na konverzačné stretnutie v angličtine určené pre dospelých.

Zmena programu vyhradená!

34. DIVADELNÁ SEZÓNA

APRÍL

2025

<p>04. ALENA SABUCHOVÁ od 14 rokov 120 min.</p> <p>PIATOK</p> <h2 style="margin: 0;">ŠEPTUCHY</h2> <p>19:00</p> <p style="font-size: x-small;">Dramatizácia románu o dospievaní, priateľstve a ľudoch v svojirôznom regióne Podlasie, ktorý je zahalený v hmliach a opradený legendami.</p>	<p>12. DAVID FARR od 14 rokov 120 min.</p> <p>SOBOTA</p> <h2 style="margin: 0;">OKULIARE ELTONA JOHNA</h2> <p>19:00</p> <p style="font-size: x-small;">Skvelé komédia plná futbalu, rockovej hudby, krehkých vzťahov a komických náhod v réžii Mila Kráľa.</p>
<p>09. KOLEKTÍV AUTOROV od 15 rokov 90 min.</p> <p>STREDA</p> <h2 style="margin: 0;">EDITH</h2> <p>19:00</p> <p style="font-size: x-small;">Kabaret s piesňami legendárnej francúzskej šansonierky, ktorý vás zavedie do útrobov zranenej ženskej duše, túžiacej po láske.</p>	<p>26. MIRO GAVRAN od 14 rokov 120 min.</p> <p>SOBOTA</p> <h2 style="margin: 0;">VŠETKO O ŽENÁCH</h2> <p>19:00</p> <p style="font-size: x-small;">Všetko, čo ste kedysi chceli vedieť o ženách, ale hanbili ste sa spýtať.</p>
<p>11. RAY COONEY od 15 rokov 130 min.</p> <p>PIATOK</p> <h2 style="margin: 0;">ZDRHNI PRED SVOJOU ŽENOU</h2> <p>19:00</p> <p style="font-size: x-small;">Brilantná bláznivá komédia o nevere a strastiach i slastiach manželského života.</p>	<p>27. LUBOMÍR FELDEK od 6 rokov 75 min.</p> <p>NEDEĽA</p> <h2 style="margin: 0;">PERINBABA</h2> <p>16:00</p> <p style="font-size: x-small;">Nesmrteľný príbeh o rozprávke Perinbaba, v ktorom láska a dobro porazia zlobu a chamtivosť.</p>

Partneri inscenácie Šeptuchy:

Partneri inscenácie Edith:

Hlavný partner inscenácie Okuliare Eltona Johna: Partner inscenácie Okuliare Eltona Johna je

MEDIÁLNI PARTNERI:

Zmena programu vyhradená. Program obsahuje iba predstavenia organizované Spišským divadlom.

Informácie o predstaveniach na tel. čísle: 053/4173275, 053/4173271, 0903 613 258, alebo e-mailom na: prevadzka@spisskedivadlo.sk

Spišské divadlo spisske_divadlo

Predpredaj a rezervácie vstupeniek online: spisskedivadlo.sk

PLATENÁ INZERCIA

Upratovanie nie je činnosť zložitá, na čom však záleží, je kvalita.

**PROFESIONÁLNY
UPRATOVACÍ SERVIS**
0903 100 508
www.upratovaniesnv.sk

INZERUJTE AJ VY
V MESAČNÍKU

limka

CENNÍK NÁJDETE NA STRÁNKE
www.levoca.sk

múzeum
špeciálneho
školsťva
v Levoči

POĎAKOVANIE

Múzeum špeciálneho školstva v Levoči sa pri príležitosti Svetového dňa povedomia o autizme – 2. apríla – prvý raz zapojilo do celosvetovej výzvy **ROZSVIEĎME TO NA MODRO.**

Touto cestou **ĎAKUJEME** firme **GLP Slovakia, s. r. o. z Levoče**, ktorá nám vyšla v ústrety a bezplatne rozšírila budovu múzea na modro.

Zariadenie domov levočských mešťanov v 16. a 17. storočí

Zariadenie domácností sa vyvíjalo dlhé stáročia, jeho funkcia a vzhľad vyplývali z potrieb majiteľov, ich spoločenského postavenia či vtedajších výrobných možností. U zámožnejších vrstiev nábytok a ostatné zariadenie domácnosti plnilo aj reprezentatívnu funkciu. Hlavným prameňom informácií k tomuto článku bola rukopisná kniha s názvom *Alt Leutschau* (Stará Levoča) v nemeckom jazyku od levočského učiteľa, botanika a historika Viktora Greschika (1862 – 1946), ktorú dokončil v roku 1932. V. Greschik v nej popísal aj tzv. mobiliár (zariadenie domov) v 16. a 17. storočí, pričom vychádzal hlavne z pozostalostných súpisov majetku významnejších levočských mešťanov.

Ilustrácia Jána Hálu v knihe *Levočská biela pani* (autor: Mór Jókai, vydanie z roku 1966)

V Levoči pracovali rôzni remeselníci, ako napr. maliari (izieb), zámočníci, sochári, stolári, tesári, krajčíri, hrnčiari, kováči, medikováci, zlatníci, hodinári a pod., združení v cechoch, ktorí obyvateľom mesta poskytovali svoje služby. Steny meštianskych domov bývali vymalované, najbohatší mešťania mohli mať v interiéroch aj nástenné maľby. Podlaha izieb bola u najmajetnejších mešťanov pokrytá kobercami. V. Greschik v pozostalostných súpisoch nachádzal biele, červené, zelené a kvetované turecké či perzské koberce. Napríklad, podľa inventára pozostalosti z roku 1586 mala manželka Gregora Sturma jeden starý turecký koberec a dva kvetované turecké koberce s bielou základnou farbou, Mikuláš Hain zase podľa jeho pozostalosti z roku 1653 vlastnil perzský koberec. Koberce sa mohli tiež vešať na steny a v tom prípade slúžili aj ako tepelná izolácia aj ako okrasa.

Závesy na oknách bývali rôznej farby, materiálu a ceny. Na prelome 16. a 17. storočia vlastnili niektorí majetní Levočania zelené alebo červené závesy. Na osvetlenie miestností sa používali sviece z vosku vkladané do svietnikov. Viacramenné svietniky sa pripieňovali na steny alebo sa dávali na stoly, niekedy sa vešali aj na strop. Mohli byť vyhotovené z rôznych materiálov – medi, striebra, z rozmanitých menej často pou-

žívaných materiálov, napr. rohov, parohov, kostí alebo mohli byť pozlátené.

V 16. a 17. storočí bol nábytok jednoduchý, dôležitou bola hlavne jeho praktická stránka. Ako úložný priestor sa používali truhlice a almary, ktoré boli u Levočanov buď nepomalované alebo zamaľované zelenou, žltou, či čiernou farbou. Truhlice a almary veľkých rozmerov boli obyčajne postavené v hlbokých nástenných výklenkoch. Stoly zvykli byť malé a štvorohé. Prislúchali k nim stolové dosky alebo tabule, ktoré sa v prípade väčšej spoločnosti položili na stôl a vytvorili veľký jedálenský stôl. Prikrývali sa obrusmi alebo tiež kobercami. Obrusy mohli byť u majetnejších mešťanov aj rôzne zdobené (farebnými prúžkami či výšivkou) a okrem ľanu mohli byť vyhotovené aj z kože (napr. Vavrinc Greff vlastnil jeden pozlátený kožený obrus) či drahších látok. Samuel Spilenberger vlastnil aj písací stolík. Na sedenie sa používali stoličky, lavice alebo dlhšie truhlice. Kreslá, ktoré mohli mať textilné alebo kožené čalúnenie, boli vzácnosťou. V prvej polovici 17. storočia mali kožené kreslo iba dvaja levočskí mešťania, a to lekár Samuel Spilenberger a kníhtlačiar Vavrinc Breuer. Postele sa nevyznačovali veľkou variabilitou. Najčastejšie si ľudia na noc líhali na zem alebo na lavice, tí zámožnejší do postelí. V. Greschik spomína pou-
 zovanie niekoľkých typov postelí. U najbohatších obyvateľov Levoče to bola tzv. posteľ s nebesami (baldachýnom), čo bola posteľ so stĺpmi nesúcimi drevenú striešku, na ktorú sa mohol pripieňovať aj záves. Takéto postele zabezpečovali súkromie, uchovávali teplo a tiež chránili pred hlodavcami a hmyzom. V každom dome sa dala tiež nájsť obyčajná posteľ. Tretím typom postele bola postelňa zásuvka, ktorá bola cez deň vtláčená pod väčšou posteľou a večer sa vybrala. A na cestách nesmela chýbať poľná posteľ. Na natretie postelí bola u Levočanov v obľube zelená farba, iba Samuel Spilenberger mal posteľ namaľovanú nažltlo. Na prikrytie sa používala perina alebo paplón. Mikuláš Hain napríklad vlastnil turecký hodvábný paplón, či jeden starý červený damaskový paplón.

Mešťania 16. a 17. storočia používali cínový a medený riad, pri slávnostných príležitostiach strieborný, ktorý mohli vyhotovovať aj v Levoči vzdelaní zlatnícki majstri. Riad mohol byť aj zdobený, doktor Samuel Spilenberger vlastnil jednu kanvicu obsadenú diamantmi, ktorá však pravdepodobne slúžila iba na výstavné účely. V prípade luxusného výstavného riadu mohlo ísť o dedičnú rodnú cenu či dar od vysokopostavenej osoby. Zdatnosť zlatníkov a ich estetické cí-

tenie sa mohlo ukázať pri zdobení riadu, napr. na rukovätiach lyžíc – mohli byť rôzne zdobené napr. aj rastlinným alebo zvieracím motívom alebo mestským erbom. Obchodník Mikuláš Hain tak vlastnil tri pozlátené lyžice s erbom Levoče. Používanie sklenených nádob bolo v tom čase veľmi zriedkavé. V 17. storočí sa u majetných mešťanov vyskytuje už aj fajansa a majolika. V pozostalosti levočského mešťana Daniela Kramera z roku 1650 sa nachádza okrem rôznych keramických nádob aj keramická forma na koláč. Stolové prestieranie bývalo doplnené o misky na maslo či soľničky, ktoré spĺňali aj okrasnú funkciu, keďže boli tiež rôzne zdobené. Mikuláš Hain napr. vlastnil jednu malú pozlátenú soľničku.

Útulnosť domova dopĺňalo množstvo drobností, napríklad zrkadlá, či už nástenné alebo ručné, alebo obrazy. Motív obrazov závisel od vkusu majiteľa, najobľúbenejšie boli obrazy s náboženskými motívmi, napr. výjavy zo života Krista alebo svätcov, krajinky alebo vyobrazenia vtedajších panovníkov. Napr. Katarína Köhlerová podľa inventára majetku z roku 1695 vlastnila obrazy Ferdinanda III. a Ferdinanda IV. Habsburského. K vybaveniu bohatej domácnosti patrili tiež hodiny. Levočský evanjelický farár Jób Zabler (1628 – 1664) bol pravdepodobne vášnivým nadšencom hodín,

keďže okrem nástenných hodín mal aj jedny vreckové hodinky, dvojce stolových hodín, jedny stolové hodiny s budíkom a jedny presýpacie hodiny. V domácnostiach bohatých levočských mešťanov sa nachádzali aj ozdoby, ktoré skrášľovali prostredie a zároveň prezentovali bohatstvo. V pozostalosti spomenutého Jóba Zablera z roku 1665 sa napríklad nachádza jedna strieborná a jednu pozlátená hruška, strieborná paná, strieborné hrozno či strieborný mlynček. V. Greschik spomína ako šperk či ozdobu domácnosti muškátový orech zdobený šperkárskou technikou. Zaujímavou je informácia, že v 17. storočí bol muškátový oriešok (korenie) drahší ako zlato alebo striebro. Mikuláš Hain vlastnil jeden z pozlátených muškátových orieškov vyhotovený kalich, jeden muškátový oriešok zasadený do striebra, jeden pozlátený, ďalší s hlavou leva zasadený do medi či jeden ozdobený sponou (gombíkom), ktorá pravdepodobne slúžila na pripnutie na odev. Takto vyhotovený šperk nemusel slúžiť iba na ozdobu. Keďže muškátový oriešok obsahuje aromatické silice, ozdobený šperkárskou technikou sa používal ako tzv. pomander (gulôčka z vonných látok, vonný šperk).

Mgr. Michaela Kurinová, PhD.
Spišský archív v Levoči

*Muškatový oriešok vsadený do striebra
z 2. polovice 16. storočia
(prevzaté z internetu)*

Týždenný plán cvičení

7. APRIL - 9. JÚN 2025

Pondelok	18:00-19:00 FITBELLY 1
Utorok	9:00-10:00 FITBELLY 1 17:00-18:00 Fyziotréning 18:00-19:00 FITBELLY2
Streda	17:00-18:00 Fitbelly 1 18:00-19:00 Fitbelly PRO
Štvrtok	17:00-18:00 FITBELLY 2 18:00-19:00 Fyziotréning

← Centrum POHYBU, Košícká 11, 05401 Levoča →

BC RENÁTA STAŇOVÁ
FYZIOTERAPIA, MASÁŽE, CVIČENIA
R.STANOVA_RS@GMAIL.COM
0944279275
WWW.HYPOPRESIVNA-METODA.SK
fb: centrum pohybu

Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči
požýva na besedu

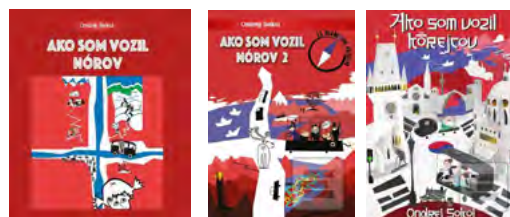
s obľúbeným autorom kníh, ktorý vymenil štúdium
prekladateľstva a tlmočníctva za šoférovanie autobusu

Ondrej Sokolom

10. apríla 2025 o 14.30 hod.

v zasadačke SKN na Štúrovej ul. 36 v Levoči

Vstup voľný

Miestne občianske a preventívne služby tvoria bezpečnejšie a súdržnejšie mesto

V Levoči už vyše roka pôsobia členovia miestnej občianskej a preventívnej služby (MOaPS), ktorých činnosť bola opätovne spustená už po tretíkrát v rámci projektu „Miestne občianske a preventívne služby v meste Levoča“, kód projektu v ITMS2021+: 401406DKI1. Významným rozdielom oproti predchádzajúcim obdobiam je predĺženie trvania projektu z pôvodných 15 na 30 mesiacov. Zároveň došlo k navýšeniu počtu členov z 8 na 12, čo umožňuje ich aktívnejšie zapojenie nielen v komunitách, ale aj na miestach, kde je ich prítomnosť obzvlášť prospešná – prechody v blízkosti škôl, na sídliskách a v širšom centre mesta či mestská hromadná doprava. V súčasnosti je v službe zamestnaných 12 členov, 8 členov pôsobí priamo v meste Levoča a štyria v lokalite Levočské Lúky.

„Mesto Levoča stavilo na skúsenosti z predchádzajúcich období, ktoré poukázali, že preventívne programy a zamestnávanie marginalizovaných obyvateľov majú pozitívny vplyv na celú komunitu. Realizácia aktivít v rámci tohto projektu posilňuje spoluprácu medzi komunitnou a majoritnou spoločnosťou a zlepšuje kvalitu života všetkých obyvateľov mesta,“ povedal náčelník mestskej polície Róbert Jendričák.

Členovia miestnej občianskej a preventívnej služby zohrávajú dôležitú úlohu pri udržiavaní poriadku a kultúrnom napredovaní v komunitách, v ktorých pôsobia. Ich činnosť sa nezameriava len na dohľad nad verejným poriadkom, ale na preventívne opatrenia a výchovné pôsobenie na obyvateľov. O konkrétnych úlohách a poslaní hovorí Róbert Jendričák: „Úlohou členov MOaPS je asertívnym zasahovaním, vyjednávaním, vlastným príkladom a osobnou aktívnou účasťou ovplyvňovať komunitu v daných lokalitách k zlepšovaniu svojho vlastného života, dodržiavaniu verejného poriadku, nepoškodzovaniu a ochrane svojho majetku i majetku druhých. Členovia MOaPS majú príslušníkov komunít podnecovať k starostlivosti o životné prostredie, k zamedzeniu tvorby čiernych skládok odpadu. Zabezpečujú bezpečnosť školopovinných detí, hlavne počas ich odchodu do a zo školy. Svojou činnosťou majú členovia predchádzať vzniku deviantného správania v rómskej komunite upozorňovaním príslušníkov MRK na negatívne dôsledky takejto činnosti.“

Členka MOaPS Justína Lacková vníma túto prácu nielen ako zdroj príjmu a príležitosť zvýšiť úroveň života v meste, ale ako mož-

nosť pre svoj vedomostný a osobnostný rozvoj. Zamestnankyňa vidí pozitívny vplyv tejto práce na komunitu: „Keď nás vidia, kričia: Už idú, už idú! Majú voči nám rešpekt a zároveň sú spokojní, že dbáme na poriadok.“

Prítomnosť členov MOaPS je pozitívne vnímaná terénymi sociálnymi pracovníčkami i zamestnancami Komunitného centra v lokalite Levočské Lúky, ktorí denne prichádzajú do kontaktu s marginalizovanými rómskymi komunitami (MRK). V rámci mestských kultúrnych, cirkevných či športových podujatí sú členovia MOaPS nasadení, aby vykonávali dozor nad dodržiavaním verejného poriadku a čistoty a asistovali členom Mestskej polície pri dohľade nad pokojným priebehom podujatí. Na základe podnetov členovia MOaPS monitorujú bezpečnosť zamestnancov Slovenskej pošty a asistujú Spišskej katolíckej charite pri vydávaní sociálnej pomoci. Ich prítomnosť zároveň slúži ako preventívne opatrenie na zamedzenie vzniku konfliktných alebo nežiaducich situácií, čím aktívne prispievajú k harmonickému životu v meste.

Vladimíra Palenčárová z komunitného centra mestskej časti Levočské Lúky pôsobenie členov MOaPS vníma taktiež prínosne: „Prácu členov MOaPS vnímame veľmi pozitívne, už len z dôvodu, že sa zvýšila zamestnanosť. Sledujeme ich pozitívny vplyv na ochranu osôb, najmä ochranu detí a mládeže pred neželanými patologickými javmi, ochranu majetku a dodržiavanie čistoty prostredia. Obyvateľov usmerňujú k poriadku, k ochrane svojho zdravia, udržiavaniu čistoty a hygieny na uliciach. Monitorujú správne nakladanie

s odpadom. Nám ako komunitnému centru sú veľmi nápomocní a obyvateľmi sú rešpektovaní. Pomáhajú vytvárať dobré vzťahy medzi obyvateľmi,“ vyjadrila sa.

Členovia MOaPS sa stali neoddeliteľnou súčasťou života obyvateľov v meste a ich práca prináša viditeľné výsledky. Každodenným nasadením prispievajú k čistejšiemu, bezpečnejšiemu a krajšiemu mestu. Svojou príkladnou činnosťou napomáhajú k vzájomnému porozumeniu medzi obyvateľmi a podporujú pozitívne zmeny v komunitách. Snaživosťou, osobným prístupom a odhodlaním dokazujú, že prevencia a aktívna spolupráca majú zmysel. Vďaka ich práci sa v meste Levoča úspešne darí vytvárať súdržnejšie prostredie pre všetkých jeho obyvateľov.

Terézia Rovderová

Tento projekt je spolufinancovaný Európskou úniou v rámci Programu Slovensko.

Miestna akčná skupina MAS LEV
pripravila fotografickú súťaž

LEVočský región očami mladých

SPOZNAJ MAS LEV

Od 1.3.2025 do 30.5.2025
zachyťte to najkrajšie v území
MAS LEV, potom nezabudnite
poslať svoju fotografiu
do tejto súťaže.

Čakajú Vás zaujímavé ceny!

Viac informácií o podmienkach
súťaže pre žiakov základných
a špeciálnych škôl v okrese
Levoča nájdete na:
www.maslev.eu

Foto: Mgr. Peter Oleksák, najkrajšia fotografia za rok 2024

Evropský poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
Európa investuje do vidieckych oblastí

Program
rozvoja vidieka SR
2014-2022

Podporné pohrebné
združenie
na Slovensku

- odbočka 126 v Levoči

Dôležitý oznam

Podporné pohrebné združenie -
odbočka 126 v Levoči Vás pozýva
na výročnú členskú schôdzu,
ktorá sa uskutoční
dňa 27. 4. 2025 o 15.00 hod.
v kongresovej sále
Mestského divadla v Levoči.

Zároveň prosíme o uhradenie
členských príspevkov do 30. 6. 2025
u vašich inkasantov.

S pozdravom
Výbor odbočky 126 v Levoči

GRÉCKOKATOLÍCKA CIRKEV

BOHOSLUŽOBNÝ PROGRAM APRÍL 2025:

Svätá liturgia v pracovných dňoch
o **16.30 hod.**,
ráno a v sobotu o **7.30 hod.**

Svätá liturgia v pracovný deň vo sviatok
o **18.00 hod.**

Svätá liturgia v nedeľu o **10.00 hod.**

Počas veľkého pôstu bude v **stredú** a v **piatok**
liturgia Vopred Posvätených Darov.

(info aj na www.grkatle.sk
alebo facebook.com/grkatlevoča)

SVIATKY A NEDELE V APRÍLI:

6. 4. – Piata pôstna nedeľa

13. 4. – Kvetná nedeľa
(požehnanie bahniatok, myrovanie)

18. 4. – Veľký piatok (prikázaný sviatok)

13.00 hod. Ekumenický pašiový sprievod
mestom Levoča

17.00 hod. Veľkopiatočková večiereň
s uložením plaščenice do hrobu

20. 4. – Nedeľa PASCHY – Kristovo Vzkriesenie

4.30 hod. Utierenie vzkriesenia Pána, požehnanie veľkonočných pokrmov

10.00 hod. sv. liturgia, myrovanie

15.00 hod. Veľkonočná večiereň

21. 4. – Veľkonočný pondelok (prikázaný sviatok)

10.00 hod. sv. liturgia, sprievod okolo
chrámu s čítaním evanjelí

22. 4. – Veľkonočný utorok (sviatok)

23. 4. – Svätý veľkomočeník Juraj (sviatok)

27. 4. – Nedeľa o Tomášovi – nedeľa Božieho
milosrdenstva

Finančne podporilo
MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

O Z N A M

Mesto Levoča oznamuje občanom a verejnosti, že v súlade s rozhodnutím č. SOÚ 2024/00020-873/2, vydaným Obcou Kurimany – stavebným úradom, začne v mesiaci apríl 2025, prostredníctvom zhotoviteľa stavby Sociálny podnik mesta Levoča, s.r.o., r.s.p., realizáciu projektu s názvom: Odstránenie havarijného stavu parkánového múru na JV strane mestského opevnenia v úseku od bašty po dom č. 649/11, ÚZPF č.2741/10. Tento projekt je financovaný z dotácie zo štátneho

rozpočtu prostredníctvom rozpočtu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky na rok 2024 cez Program 1 - Obnovme si svoj dom 2024, podprogram 1.2 Obnova kultúrnych pamiatok v lokalitách svetového kultúrneho dedičstva a mesto Levoča sa bude podieľať na spolufinancovaní projektu. Predpokladaný termín ukončenia stavby je august 2026.

Miroslav Jablonovský, Mesto Levoča

Spomienky a podakovania

„Čas ubieha a nevracia, čo vzal.
Ostávajú len spomienky a v srdci veľký žiaľ.
Ťažko je, keď v očiach slza stojí, ťažko je,
keď srdce stále boľí.“

Štefan Kicko

Helena Kicková

Dňa 2. 4. 2025 si pripomíname 36. výročie, keď nás navždy opustil otec, dedko a pradedko Štefan Kicko.

Dňa 29. 5. 2025 si pripomíname 15. výročie, keď nás navždy opustila mamka Helena Kicková.

S láskou spomína dcéra Helena s manželom Petrom,
vnučka Michaela s manželom a pravnúčatá Laura a Kevin.

Spomienky

a poďakovania

POĎAKOVANIE

Veľká vďaka patrí celému personálu interného oddelenia v Levoči, ktorý sa obetavo staral o našu mamku a spríjemňoval jej každý deň liečby. Ďakujeme za ľudský prístup a ústretovosť. Veľmi si to vážime.

Rodina Hlupalová

„Nebolo nám dopriate s Vami ďalej byť,
nebolo lieku, aby sme mohli žiť.
Neplačte a nechajte nás kludne spať,
aj bez slz sa dá spomínať.
Aj keď nie sú medzi nami,
v našich srdciach žijú s nami.“

Margita Solanová

Michal Solana

Dňa 2. augusta 2025 uplynie 38 rokov, čo nás navždy opustila naša mamka a babka Margita Solanová.

Dňa 11. januára 2025 uplynulo 23 rokov, čo nás navždy opustil náš ocko a dedko Michal Solana.
S láskou a úctou spomínajú dcéra Eva s rodinou.

EVANJELICKÁ CIRKEV AUGSBURSKÉHO VYZNANIA

Milí Levočania!

„Darmo plesá ľudská zlosť, že je Pán už v hrobe, darmo hodlá nepravosť Pravdu mať v porobe, bo Pán náš, čo za nás život svoj položil, na tretí deň ožil.“ ES 128. To spievame vo veľkonočnej piesni, lebo sme svedkami radostnej udalosti, ktorá sa odohrala po smutnom Veľkom Piatku. Prichádza veľkonočné ráno nevyslovnej radosti, lebo to zlé, čoho sme boli v pašiových dejoch svedkami, Boh obrátil v dobré. **Zármotok obrátil v radosť.** Zažila to i Mária Magdaléna v **evanjeliom príbehu Ján 20, 11 – 18.** Kráča k hrobu a plače. Ako neplakať, keď zomrel Ten, v blízkosti ktorého sa človek cíti pochopený, milovaný, vďaka komu mal život zmysel - dostal nový rozmer, novú hodnotu? No vzkriesený Pán k nej prichádza. Mária vidí Ježiša, ale nepoznáva Ho. No keď ju Ježiš oslovuje: „**Mária!**“, mení sa celá situácia. Už nepočuť o slzách, mizne ťaživá, ponurá atmosféra smútku a bolesti. Je tu viera, radosť, veď kameň padol nielen od otvoru hrobu, ale aj z Máriinho srdca.

Vzkriesený Pán prichádza, aby budil, posilňoval našu vieru. Naša viera nežije z videň, zo senzácií, ani z dôkazov, po ktorých v prípade Kristovo zmŕtvychvstania volajú mnohí pochybovači. **Naša viera sa rodí, rastie a pevnie z Ježišovho slova, z toho, keď sa nám On prihovára, keď k nám v slove kázanom i viditeľnom slove svojich sviatostí vzkriesený Pán prichádza a oslovuje nás.** Vzkriesený Pán prišiel k Márii a prichádza i k nám, aby sme zvestovali o spásy v ňom niesli aj ďalším. Márii vraví: „**Chod k mojim bratom.**“ Posiela ju k učeníkom, ktorí bolestne zlyhali, zahanbujúco sklamlali a svojho Majstra v hodine Jeho kríža nechali a opustili. Im má Mária odkázať, že Ježiš ich nepokladá za zbabelcov, že ich nenazýva

zradcami, ale bratmi. Mária im má priniesť zvest' Pánovho odpustenia, správu, že Ježiš je živý, že s nimi obnovuje spoločenstvo. **V ňom, za nás Ukrižovanom a pre nás Vzkriesenom Pánovi, máme život i my, ktorí sme Ho zapreli v inom čase a iným spôsobom, ako učeníci.** Vzkriesený Ježiš prišiel k Márii a prichádza i k nám, aby sme zvestovali o spásy a živote v ňom niesli aj ďalším. **Nejde iba o našu vlastnú - súkromnú spásu.** O osušenie našich slz, o utíšenie našich smútkov a bolestí, ale ako Ježiš zomrel za svet, tiež my sa máme stať cirkvou pre ľudí.

Stávať sa tými, ktorí celým spôsobom svojho života, slovom aj inou praktickou pomocou, svojimi modlitbami a činmi, ponosú i ďalším zvest': Ježiš žije! Vzkriesený Pán prichádza k nám, aby sme nehľadeli iba do minulosti; prichádza, aby budil a posilňoval našu vieru; prichádza, **aby sme zvestovali o spásy v ňom niesli ďalším.** Naš text končí tým, že Mária poslúchla - vykonala, čím ju Pán poveril. Zvestovala vzkrieseného Krista učeníkom. Tiež pri nás má mať Ježišovo vzkriesenie dosah nie len na pár dní v roku, ale počas celého nášho života. Ako kedysi Márii i nám platí Ježišovo poverenie: ísť k ľuďom so zvestou o živom Pánovi. Ísť aj k tým, ktorí Ježiša pre svoje slzy, bolesti a zlyhania nepoznajú, k tým, ktorých život sa podobá hrobu. Aj im má zniesť evanjelium: Ježiš žije, aby sme mohli žiť! Prenášať Veľkú noc do všedných dní - **prinášať živého Krista do ľudských bôľov a trápení, je našou veľkou a trvalou úlohou.** Je dobré nezabudnúť, že skutočná láska k Ježišovi nespočíva iba v emóciách, len vo vonkajšom dotyku, vonkajšom kontakte s Kristom, ale predovšetkým v naplnení poverenia, ktoré nám dal vzkriesený Pán. Ak Ho milujeme, zachováme Jeho slová. Amen.

Srdečne pozývame na Služby Božie v mesiaci apríl:

6. 4. 2025

5. pôstna pašiová nedeľa – Smrtná o 9.00, spoveď a Večera Pánova v modlitebni na fare

13. 4. 2025

6. pôstna pašiová nedeľa – Kvetná o 9.00 v modlitebni na fare

17. 4. 2025

Zelený Štvrtok o 18.00, spoveď a Večera Pánova v modlitebni na fare

18. 4. 2025

Veľký Piatok – pašiové služby Božie v kostole na námestí o 9.00, spoveď a Večera Pánova

18. 4. 2025

o 13.00 EKUMENICKÝ PAŠIOVÝ SPRIEVOD - začiatok od evanjelickej kostola na námestí

20. 4. 2025

1. slávnosť veľkonočná v kostole na námestí o 9.00

21. 4. 2025

2. slávnosť veľkonočná v kostole na námestí o 9.00

27. 4. 2025

1. nedeľa po Veľkej noci v kostole na námestí o 9.00

Pravidelné stretnutia na evanjelickej fare:

V utorok v pôstnom čase o 17.00 pôstne večierne a od 29. 4. Biblická hodina

Vo štvrtok o 16.30 Stretnutie Zvonkohry

V piatok o 15.00 Konfirmačné vyučovanie

Zájem o pastorálnu návštevu alebo prislúženie Večere Pánovej v domácnostiach môžete nahlásiť na tel. čísle cirkevného zboru: 0917 771 758 alebo 0918 828 199 farárka Zuzana Durcová, prípadne e-mailom na faralevoca@gmail.com.

SLOVIČKO OD MINORITOV

Spomienky

a poďakovania

*„Čas neúprosne beží a nevráti, čo vzal,
len láska, úcta a spomienky ostávajú.“*

Helena Čipkalová

Dňa 5. 4. 2025 uplynie 11 rokov, čo ma navždy opustila moja milovaná mama Helena Čipkalová. Tí, ktorí ste ju poznali, venujte jej spolu so mnou modlitbu a tichú spomienku.

S láskou a úctou spomína syn Ján.

*„Čas ubieha a nevráti, čo vzal.
Len láska, úcta a spomienky v srdciach zostávajú.“*

Kamil Strapko

Dňa 9. apríla 2025 si pripomenieme prvý rok, čo nás navždy opustil milovaný manžel, drahý otec, brat a príbuzný Kamil Strapko.

Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu modlitbu a tichú spomienku.

**S láskou a úctou spomínajú manželka Mária,
syn Lubomír, dcéra Lenka a ostatná smútiaca rodina.**

*„Ten, kto ťa poznal, spomenie si,
ten, kto ťa mal rád, nikdy nezabudne.“*

Pavol Tarbaj

Dňa 30. 4. 2025 uplynie 5 rokov, čo nás navždy opustil môj manžel, dedko a svokor Pavol Tarbaj. Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

S láskou a úctou spomínajú manželka Jana, nevesta Vika a vnuk Radík.

*„Už len kyticu kvetov na hrob Ťi môžeme dať,
spokojný, večný spánok môžeme ti prijať.“*

Viera Skasková

Dňa 21. 4. 2025 si pripomínáme 30. výročie úmrtia našej mamy Viery Skaskovej.

Ten, kto Ťa poznal, spomenie si, ten, kto Ťa mal rád, nezabudol.

S láskou spomínajú deti s rodinami.

*„Ten, kto ťa poznal, si spomenie,
ten, kto Ťa mal rád, nezabudne.“*

Rudolf Zoričák

Dňa 31. 1. 2025 uplynulo 11 rokov, čo nás navždy opustil náš otec, dedko, pradedko, svokor, príbuzný Rudolf Zoričák.

Dňa 13. 4. 2025 by sa dožil 100 rokov.

Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku.

S úctou a láskou spomína celá rodina.

Drahí Levočania,

aprílové počasie je považované za veľmi premenlivé. Keď pozerám, čo nás v apríli čaká po duchovnej stránke, môžem povedať, že to bude tiež veľmi pestré – veď z pôstneho ticha prejdeme k veľkonočnej radosť!

Pokiaľ ide o marec, môžem povedať, že som spokojný. Dňa 2. marca sme začali sláviť 800. výročie vzniku Piesne brata Slnko, dňa 4. marca pod vedením svojich učiteľov upratali kostol žiaci Spojenej školy Jána Vojtašáka internátnej v Levoči (ďalej len SŠJVILE) a náš kostol sa zaodel do pôstneho šatu s výraznými prvkami jubilejného roku. Na Popolcovú strediu a prvý piatok sme pomáhali aj v okolitých farnostiach, dokonca sme stihli aj jubilejnú celodiecéznu odprošujúcu pobožnosť. Úspechom bola aj spoločná nedeľná prechádzka (16. marec), na ktorej sme síce zamierili na Mariánsku horu, ale odbočili sme do poľa na miesto, kde stál počas návštevy Jána Pavla II. oltár. Po tom, ako sme zaspomínali na túto významnú osobnosť, sme sa inou cestou vrátili domov. Musím podotknúť, že s rastúcimi teplotami pribúda aj počet účastníkov. Za zmienku ešte stoja aj iné udalosti: páter Martin sa s chlapmi opäť vydal na nočnú krížovú cestu levočskými vrchmi, na slávnosť Obetovania Pána (25. marca) sme opäť v kostole ponúkli duchovnú adopciu a akciu „24 hodín pre Pána“ sme po duchovnom programe zakončili v sobotu 29. marca spoločnými raňajkami v našom kláštore.

Hneď 2. apríla vás opäť pozývame prežiť s nami deň Brata Slnko. Je to aj výročie úmrtia pápeža Jána Pavla II., preto nám páter Peter pripomenie jeho odkaz z Mariánskej hory. Vo štvrtok 3. apríla nás čaká v Bazilike sv. Jakuba ďalší Večer milosrdenstva, tentokrát na tému „Uzdravenie vzťahov so súrodencami“. V piatok 11. apríla sa po večernej svätej omši uskutoční už tradičná krížová cesta na Mariánsku horu. Môžete ju poznať pod prívlastkom „skautská“, ale postupne sa do jej organizácie zapájajú aj ďalšie levočské spoločenstvá mladých ako eRko, EDEN, SION... Ak nevládzete vyjsť s krížom na Mariánsku horu, môžete sa krížovú cestu pomodliť s eRkarmi na takmer dokonale rovnom nádvorí nášho kláštora v sobotu 12. apríla o 14.00. My budeme zatiaľ svedčať, lebo sa blíži Veľká noc. Ak môžete, prídte. Ak nemôžete, zavolajte nás ku sebe domov. Budeme sa tešiť. Veď aj na to sme tu. Naše číslo je 053 451 4570.

Teraz vám prezradím, kedy sa počas veľkonočného trojdňa oplatí prísť do nášho kostola: na Zelený štvrtok o 16.00, na Veľký piatok o 15.00 a na Bielu sobotu o 21.00. Určite si nenechajte ujsť ani ekumenický pašiový

sprievod, ktorý na Veľký Piatok o 13.00 už tradične začne pred evanjelickým kostolom. Na veľkonočnú nedeľu (20. apríla) oslávi náš detský zbor 3. narodeniny – oslavujeme od 11.00 v našom kostole. V piatok 25. apríla zase svoje meniny oslávi páter Marek. Okrem toho sa v tento deň v našom kostole stretnú Rytieri Nepoškvrnenej a ctiteľia Panny Márie. V sobotu 26. apríla bude zase stretnutie františkánskych terciárov, ktorí sa tiež chystajú niečo oslavovať. V tento deň sa uskutoční aj stretnutie mladých v Starej Ľubovni, prihlásiť sa je možné na stránke stretnutiespolu.sk. Súčasťou bude aj EXPO povolání, čo v preklade znamená prezentácia rôznych reholí. Nebudú chýbať ani minoriti. V dňoch 29. a 30. marca sme pozvaní na oslavy 75. výročia vzniku SŠJVILE v Levoči. No a bodkou za týmto všetkým nech je púť Rádía Lumen do Svätej Božieho milosrdenstva v Krakove, ktorá sa uskutoční 1. mája a budeme tam aj my (ale nie všetci).

br. Tomáš M. & spolubratia

RÍMSKOKATOLÍCKA CIRKEV

4. apríl – PRVÝ PIATOK V MESIACI

Spovedať budeme vo štvrtok a piatok od 18.00 hod.

Chorých navštívime v piatok od 8.00 hod. dopoludnia.

– POMAZANIE CHORÝCH

V sobotu 5. apríla v rannej sv. omši v Bazilike sv. Jakuba vysluhovanie sviatosť pomazania chorých. Ktorí chcú prijať túto sviatosť, nech sa v prvopiatkovom týždni vyspovedajú.

5. apríl – FATIMSKÁ SOBOTA

Fatimská sobota na Mariánskej hore o 9.30 hod.

6. apríl – PIATA PÔSTNA NEDEĽA

13. apríl – KVETNÁ NEDEĽA

Kvetnou nedeľou začíname sláviť Veľký svätý týždeň – dni utrpenia, smrti a zmŕtvychvstania Pána.

Sväté omše ako každú inú nedeľu.

V úvode sv. omši o 8.00 a 10.00 v Bazilike sv. Jakuba svätenie ratolestí so slávnostným vstupom.

Pri všetkých sv. omšiach sa spievajú alebo čítajú **Pašie – Dejiny umučenia Pána.**

Na Kvetnú nedeľu v Bazilike sv. Jakuba popoludní hlavná veľkonočná sv. spoveď od 15.00 hod.

Pobožnosť krížovej cesty o 17.00 hod. v Bazilike sv. Jakuba.

14. apríl – PONDELOK VEĽKÉHO TÝŽDŇA

15. apríl – UTOROK VEĽKÉHO TÝŽDŇA

16. apríl – STREDA VEĽKÉHO TÝŽDŇA

V pondelok, utorok a stredú možnosť si vykonať sv. spoveď počas ranných sv. omši a od 18.00 hod.

17. apríl – ŠTVRTOK VEĽKÉHO TÝŽDŇA – ZELENÝ ŠTVRTOK

Dopoludnia sa sv. omše neslávia v bežných kostoloch, ani v kaplnkách.

Spomienky a podakovania

*„Smútok v srdci stále máme
s láskou na teba spomínáme.“*

Jozef Pramuk

Dňa 18. marca 2025 uplynul rok, čo nás navždy opustil môj milovaný manžel, otec a dedko. Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku.

**S láskou a úctou spomínajú manželka Marta,
synovia Lukáš a Jozef s rodinou.**

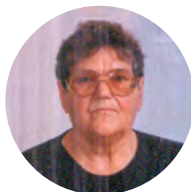
*„Úsmev si mal na perách,
dobrotu v srdci, lásku v duši...
... a v srdciach našich žiješ naďalej.“*

PhDr. Jozef Labuda

Dňa 15. apríla 2025 si pripomíname štvrté výročie odvtedy, ako nás navždy opustil náš najdrahší manžel, otec, starý otec, brat, švagor, zať a príbuzný PhDr. Jozef Labuda.

Za tichú spomienku všetkým, ktorí nezabudli, ďakujeme.

S láskou a úctou spomína smútiaca rodina.

Angela Hollová

Dňa 1. apríla 2025 uplynie 7 rokov, čo nás navždy opustila naša drahá mama, babka, prababka Angela Hollová.

S láskou a úctou spomína smútiaca rodina.

*„Ten, kto ťa poznal, si spomenie,
ten, kto ťa mal rád – nezabudne.“*

Vladimír Solana

Dňa 24. mája 2025 uplynie rok, čo nás navždy opustil môj brat Vladimír Solana.

S láskou a úctou spomína sestra Eva s rodinou.

Ľubomír Vira

Chceme vyjadriť úprimnú vďaku Mons. prof. ThDr. ICDr. PhDr. Pe- adDr. Františkovi Dluhošovi za dôstojnú rozlúčku, emotívny príhovor a slová útechy.

Ďakujeme kňazom za duchovnú posilu, poľovníckemu združeniu, hudobnému sprievodu a všetkým, ktorí nás sprevádzali pri poslednej rozlúčke.

Veľké podakovanie patrí všetkým zdravotníkom za príkladnú starostlivosť, empatický prístup a pomoc.

Ďakujeme Technickým službám mesta Levoča, pohrebnej službe pri zabezpečovaní poslednej rozlúčky.

Ďakujeme príbuzným, priateľom a známym za účasť, za prejavy sústrasti a kvetinové dary.

Manželka s deťmi a ich rodinami

*„Bolesťou unavená, tíško si zaspala,
zanechala všetkých a všetko, čo si mala rada.
S tichou spomienkou k hrobu chodíme,
pri plameni sviečok si na Teba spomíname,
osud ti nedoprial s nami dlhšie byť,
v našich srdciach budeš navždy žiť.“*

Mgr. Lenka Valentová

Dňa 10. 4. 2025 uplynie osem rokov, čo nás navždy opustila moja milovaná manželka a mamka, dcéra a sestra Mgr. Lenka Valentová.

S láskou a úctou spomína manžel Igor, syn Gregor, rodičia, brat Jozef s rodinou a ostatná rodina.

*„Čas neúprosne beží a nevráti, čo vzal,
len láska, úcta a spomienky ostávajú.“*

Mária Boroviaková

Dňa 23. 4. 2025 uplynulo 5 rokov, čo nás navždy opustila naša manželka, krstná mama, sestra švagriná a príbuzná.

S láskou a úctou spomína manžel, krstné deti, bratia, švagrovia a švagriné.

*„Ten, kto Vás poznal, si spomenie,
ten, kto Vás mal rád, nezabudne.“*

Ján Suchý

Dňa 14. apríla 2025 uplynie 10 rokov, čo nás navždy opustil môj drahý manžel, náš otec, svokor, dedko a pradedko.

S láskou, vďakou a úctou v srdciach spomíname.

*„Odišla...
Zhasli oči, ktoré vždy len s láskou na nás hľadievali,
umĺkli ústa, ktoré nikdy nedokázali raniť,
dotĺklo srdce našej dcéry.“*

Lenka Šupolová

Dňa 17. 4. 2025 si pripomenieme 14. výročie, keď nás navždy opustila naša dcéra, sestra Lenka Šupolová.

S láskou spomínajú rodičia, sestra Michaela s manželom Ľubošom a deťmi Laurou a Kevinom.

*„Žiarila z Teba láska a добрota,
budeš nám chýbať do konca života.
Ten, kto Ťa poznal, spomenie si,
ten, kto Ťa miloval, nikdy nezabudne.“*

Elena Boguská

Dňa 30. apríla 2025 si pripomenieme šieste výročie, keď sme sa navždy rozlúčili s milovanou manželkou, drahou a dobrou mamkou a prababkou Elenou Boguskou.

Ďakujeme jej za všetko, čo pre nás urobila. Odpočívaj v pokoji.

S úctou, láskou a vďakou spomínajú manžel Štefan, deti Števo, Peter, vnúčatá Kamil, Daniela, Anna, Martinka, Michaela, Samuel, pravnúčatá Zuzanka, Miško, Matejko, Šimonko, Olivijka a ostatná rodina.

Slávi sa sv. omša iba v Katedrále sv. Martina o 9.00 hod., pri ktorej sa posvätia oleje na vysluhovanie sviatosti.

ZELENÝ ŠTVRTOK PÁNOVEJ VEČERE

Slávnostná sv. omša na začiatok SVÄTÉHO TROJDNIA v Bazilike sv. Jakuba o 19.00 hod.

18. apríl – VEĽKÝ PIATOK – SLÁVENIE UTRPENIA A SMRTI PÁNA

V tento deň sa neslávi sv. omša, konajú sa iba veľkopiatočné obrady.

V Bazilike sv. Jakuba tieto veľkopiatočné obrady začnú o 17.00 hod.

Na Veľký piatok je prísny pôst a zdržanie sa mäsitého pokrmu.

19. apríl – BIELA SOBOTA

Dnes cez deň sa neslávi nijaká sv. omša.

Cirkev svätá v tento deň zotráva pri Pánovom hrobe pred vyloženou Sviatostou oltárnu.

Vyloženie Sviatosti oltárnej v Božom hrobe – v Bazilike sv. Jakuba o 7.00 hod. spojené s modlitbou posvätného čítania a ranných chvál.

Odloženie Sviatosti oltárnej v Božom hrobe o 19.30 hod. Po odložení Sviatosti oltárnej budú nasledovať **Večerné obrady Veľkonočnej vigílie.**

20. apríl – VEĽKONOČNÁ NEDEĽA PÁNOVHO ZMRŤVYCHVSTANIA

Slávnosť s oktávou, čiže nasledujúcich osem dní sa slávi, ako ten istý deň.

Posvätenie jedál o 6.00 hod. ráno v Bazilike sv. Jakuba.

Sv. omše v dnešnú slávnosť ako každú inú nedeľu

21. apríl – VEĽKONOČNÝ PONDELOK

Všetky sv. omše ako v nedeľu, na viac aj na Mariánskej hore popoludní o 14.30 hod.

Touto sv. omšou začíname letnú sezónu sv. omší každú nedeľu o 14.30 hod. až do poslednej októbrovej nedele.

22. apríla – VEĽKONOČNÝ UTOROK – oktáva Veľkej noci

23. apríla – VEĽKONOČNÁ STREDA – oktáva Veľkej noci

24. apríla – VEĽKONOČNÝ ŠTVRTOK – oktáva Veľkej noci

25. apríla – VEĽKONOČNÝ PIATOK – oktáva Veľkej noci a súčasne

26. apríla – VEĽKONOČNÁ SOBOTA – oktáva Veľkej noci.

27. apríla – DRUHÁ VEĽKONOČNÁ NEDEĽA – NEDEĽA BOŽIEHO MILOSRDENSTVA

O 13.30 hod. Korunka Božieho milosrdenstva pri Kaplnke Božieho milosrdenstva na začiatku Aleje sv. Jána Pavla II. Táto modlitba bude obetovaná za fundatora tejto kaplnky pána Miroslava Tuščáka.

Na Mariánskej hore sv. omša o 14.30 hod.

V Smižanoch v diecéznom centre slávnosť Božieho milosrdenstva.

29. apríla – SV. KATARÍNY SIENSKEJ, PANNY A UČITEĽKY CIRKVI, PATRÓNKY EURÓPY, SVIATOK

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!

Rubrika • Poklady múzejných depozitárov

Košickí mučeníci

Na svätom obrázku zo zbierok SNM-Spišského múzea v Levoči s evidenčným číslom SM-11375 je ateliérová reprodukcia obrazu, ktorý visí v uršulínskom Kostole sv. Anny v Trnave. Znárodňuje košických mučeníkov v kňazských rúchach. V rukách držia palmovú ratolesť, symbol mučeníkov. Kľáčia na oblaku a hľadia na nebesia. Sprevádzajú ich siedmi anjeli, jeden má meč a sekeru (nástroje umučenia) a ďalší horiacu pochodeň (symbol víťazstva). Pod reprodukciou je nápis „Blahoslavení Mark, Stefan a Melicher“ a na rube modlitba k nim. Svätý obrázok je z produkcie Filiálky „Leo“ kníhtlačiarne v Trnave. Vyšiel po blahoslavení košických mučeníkov 15. januára 1905, pravdepodobne v medzivojnovom alebo vojnovom období. Osudy košických mučeníkov sú opradené fámami. Košická mestská rada ich údajne vydala protestantským povstalcem Gabrielu Betleno za sľub, že nebudú plieniť mesto. Odmietli sa vzdať katolíckej viery, a tak ich na výstrahu ostatným 7. septembra 1619 umučili.

Všetci traja kňazi študovali u jezuitov, Štefan a Melichar boli členmi ich rádu.

Marek Križin (*Marko Križevčanin*, * 1589 Križevci) pochádzal z Chorvátska. Študoval vo Viedni, v Grazi a v Ríme. Stal sa postupne kňazom, ostrihomským kanonikom, správcom benediktínskeho opátstva v Krásnej nad Hornádom pri Košiciach, kam chodieval.

Štefan Pongráč (*István Pongrácz*, * 1583 Vințu de Jos) pochádzal zo Sedmohradska. Študoval v Kluži. Pôsobil v Brne, Prahe, Lubľane, Klagenfurte, Grazi, Humennom a Košiciach, kde bol riaditeľom školy.

Melichar Grodecký (*Melchior Grodziecki*, * 1584) sa narodil v Tešíne. Študoval vo Viedni, v Neuhausene a v Prahe. Do Rádu jezuitov vstúpil v Brne. Nejaký čas vyučoval na gymnáziu v Grazi. Vrátil sa do Prahy študovať teológiu a venoval sa aj hudbe. Po druhej defenestrácii museli jezuiti Prahu opustiť. Poslali ho do Košíc, kde slúžil ako kňaz cisárskych vojsk.

Podľa legendy po umučení hodili ich telá do stoky. Keď to videl miestny kat, zľutoval sa nad nimi, v noci ich vyťahol a pochoval. Po jedenástich rokoch navštívil Košice uhorský palatín Žigmund Forgáč (*Zsigmond Forgách*) s manželkou Katarínou, rod. Pálffy (* 1591 † 1639). Traduje sa, že si s ňou chcel zatancovať niektorý z povstalcov (Gabriel Betlen, ako sa zvykne uvádzať, to nebol, lebo už nežil). Ona súhlasila pod podmienkou, že jej vydá telá umučených kňazov. A tak ich vykopali a preniesli do kostola v Hertníku, kde mali Forgáčovci kaštieľ. Keď sa začalo v Ríme štetenie ich smrti a proces blahorečenia, ostrihomský arcibiskup Peter Pázmaň (*Péter Pázmány*), sídliači kvôli Osmanom v Trnave, si vyžiadol ich ostatky. Katarína Forgáč dala zho-

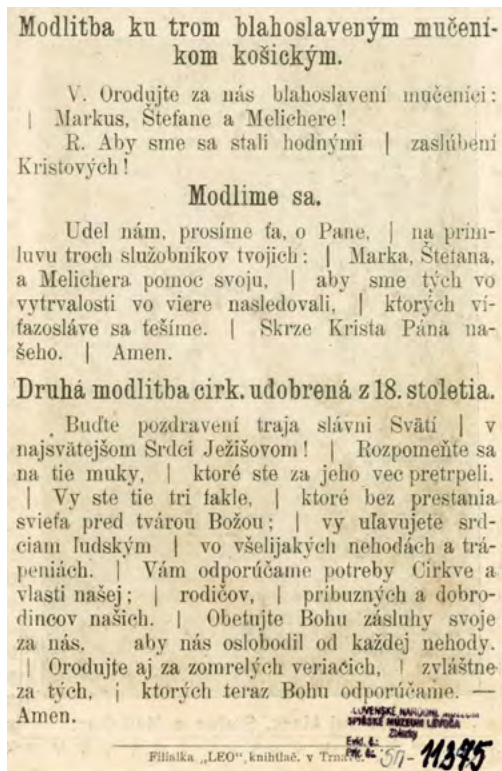
toviť honosnú truhlu a nechala ich previezť do Trnavy. Jednotlivé časti ich tiel sú ako relikvie v Košiciach, Ostrihome, Ríme, Križevci a Tešíne.

Svätořečení boli 2. júla 1995. Nedávno, na základe ich ostatkov, tím zložený z historikov, forenzných antropológov a ďalších odborníkov rekonštruoval ich podoby a zranenia.

Trnavský obraz košických mučeníkov bol známy aj vo svete. Jeho reprodukcie vo forme litografických svätých obrázkov vytváral okolo roku 1900 napríklad portugalský grafik José Pires Marinho (* 1857 † 1929?).

Svätý obrázok bol zo zbierky levočského múzea vybraný v kontexte práve prebiehajúcej výstavy v Slovenskej národnej galérii – „Plody sváru. Obraz osmanskej prítomnosti“.

**Text: PhDr. Marta Herucová, Ph.D.,
Fontes SNM-Spišského múzea v Levoči
Foto: SNM-Spišské múzeum v Levoči
SNM-Spišské múzeum v Levoči**

Vítame jar v Levoči

5. apríl 2025 od 13.00 do 18.00 ● historická radnica

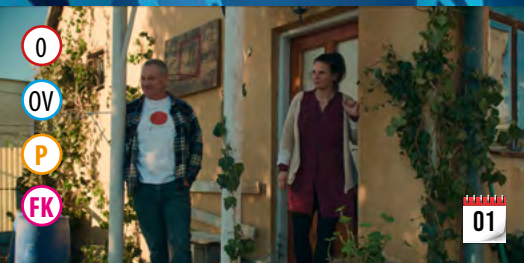
Uvidíte ukážky prác **šikovných remeselníkov**
v jarnej a veľkonočnej tematike,
s možnosťou ich zakúpenia.

Spolu so **žiakmi levočských škôl** pripravíme
milý kultúrny program, ktorý nám spestrí
Dychová hudba mesta Levoča.

Nebudú chýbať **atrakcie** ako
maľovanie na tvár, rôzne **hry**
ako aj chutné **občerstvenie!**

Programom nás prevedie
Dorotka a kamaráti
z Fidorkova.

0
OV
P
FK

01

OD MARCA DO MÁJA

1. (UTO) o 19.00 • Dráma • 85 min. • ČR • 4/6€

12
OV
P

03

ZA OPONOU VELHÔR

3. (ŠTV) o 19.00 • Dokument • 85 min. • ČR/SR • 6€

7
SD
P

04 05 06

MINECRAFT VO FILME

4., 5. (PIA, SOB) o 17.00 • 6. (NED) o 15.00
Dobrodružný, Komédia • 100 min. • USA/SWE/VB • 5/6€

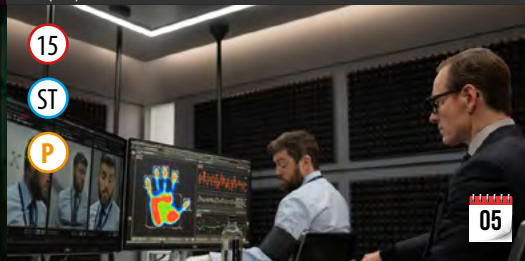

15
ČT
P

04

V PASCI

4. (PIA) o 19.00 • Thriller, Horor • 95 min. • USA • 6€

15
ST
P

05

OPERÁCIA BLACK BAG

5. (SOB) o 19.00 • Thriller • 93 min. • USA • 6€

12
ČT
P
FK

08

PRIATEĽ NA PRENÁJOM

8. (UTO) o 19.00 • Komédia, Dráma • 102 min. • DE • 4/6€

15
ST
P

11

AMATÉR

11. (PIA) o 19.00 • Thriller, Špionážny • 122 min. • USA • 6€

SD
P

12

HĽADÁ SA SLON

12. (SOB) o 17.00 • Animovaný • 86 min. • VB/CAN • 5/6€

12
ČD
P

12

UBER PLYN DRAHÁ

12. (SOB) o 19.00 • Komédia, Romantický • 91 min. • FR • 6€

15
OV
P

17

VYŠEHRA DVIJE

17. (ŠTV) o 19.00 • Komédia • 110 min. • ČR • 6€

15
ST
P

19

HRIEŠNICI

19. (SOB) o 19.00 • Thriller, Mysteriózny • 99 min. • USA • 6€

25

DEŇ ZEME V KINE

25. (PIA) • premietanie dokumentov • viac informácií na osobitnom plagáte

15
ST
P

26

ÚČTOVNÍK 2

26. (SOB) o 19.00 • Akčný, Kriminálny, Dráma • 124 min. • USA • 6€

7
SD
P

27

PANDA A JA

27. (NED) o 15.00 • Rodinný, Dobrodružný • 99 min. • FR • 5/6€

15
ČT
P

29

S LÁSKOU VAŠA HILDE

29. (UTO) o 19.00 • Dráma, Historický, Životopisný • 124 min. • DE • 6€

15 Veková prístupnosť

P Premiéra

ČT Jazyková verzia

FK Možnosť uplatniť zľavu s preukazom FK

U filmov s nevhodnosťou a neprístupnosťou do 18 rokov nie je návšteva mladších osôb možná ani so súhlasom zákonného zástupcu, alebo v sprievidave dospelšej osoby.

U filmov s vekovou nevhodnosťou do 15 rokov je možná návšteva osoby mladšej ako 15 rokov iba za predpokladu, že dosiahla vek minimálne 12 rokov a k návšteve dal súhlas jej zákonný zástupca.

Digitalizáciu kina Úsmev finančne podporil Audiovizuálny fond v rámci komplexného projektu, realizovaného vďaka finančnej podpore predsedu vlády Slovenskej republiky.

Rezervácia vstupeniek na internetovej stránke kino.levoca.sk Predpredaj a predaj vstupeniek hodinu pred premietaním v pokladni kina Úsmev Levoča t.č. 053/4512208. Zmena programu vyhradená!